

Κωδικός 4170

Η ΒΥΤΙΝΑ

Τα θεμέλια μου στα βονά και τα βονά σηκώνουν οι λαοί στους άμους τους
και πάνω τους η μνήμη καίει άκαντη βάτος...

Οδυσσέας Ελύτης

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 181 • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 37, 104 32 ΑΘΗΝΑ • ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ: Τ.Θ. 3456 • Τ.Κ. 10210 • ΤΗΛ./FAX: 210 52 28 100, www.vytina.info

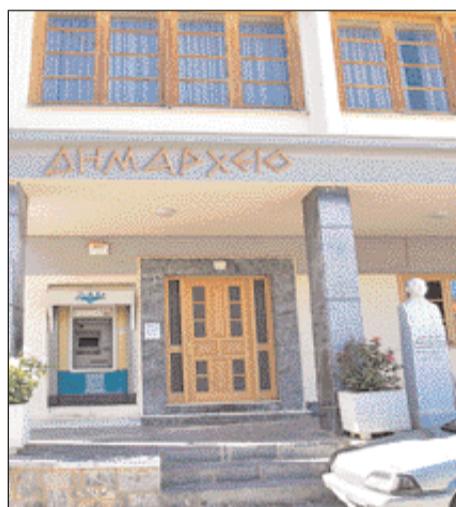
ΟΙ ΝΕΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΒΥΤΙΝΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ 2

Πρόσφατα δημοσιεύτηκε στον Αθηναϊκό τύπο η διάθεση της κυβέρνησης να εφαρμόσει το σχέδιο Καποδιστρίας 2, το οποίο είχε αυζητηθεί πριν από κάποια χρόνια αλλά δεν είχε εφαρμοσθεί. Δεν είναι ακόμα γνωστό, εάν το σχέδιο θα εφαρμοσθεί στις επόμενες Δημοτικές εκλογές του 2010 ή στις μεθεπόμενες του 2014. Πιθανότατα όμως θα εφαρμοσθεί στις εκλογές του 2010. Όποτε όμως και αν εφαρμοσθεί, ο δήμος Βυτίνας, από όσα τουλάχιστον έχουν δημοσιευτεί, θα ενοποιηθεί με τρεις άλλους γειτονικούς Δήμους α) το Δήμο Λεβιδίου β) το δήμο Φαλάνθου και γ) το Δήμο Λαγκαδάνων. Το πρώτο ερώτημα που ανακύπτεται είναι ο νέος Δήμος με την τριπλάσια έκταση και τον τετραπλάσιο πληθυσμό από το Δήμο Βυτίνας, πού θα έχει έδρα; Αυτή βέβαια θα την διεκδικήσουν και άλλοι δήμοι, ιδιαίτερα του Λεβιδίου και των Λαγκαδάνων επικαλούμενοι ο καθένας τους δικούς του λόγους. Η Βυτίνα όμως έχει τα περισσότερα επιχειρήματα για να διεκδικήσει την έδρα του νέου Δήμου.

Βασικό της επιχείρημα είναι η γεωγραφική θέση στα πλαίσια του νέου Δήμου. Ευρίσκεται στο κέντρο και απέχει λίγη απόσταση από τις έδρες των άλλων Δήμων (Λεβιδί, Λαγκαδά, Δαφιά). Ο δημότης θα διανύει πολύ μικρότερη απόσταση (κατά μέσο όρο 20 χιλιόμετρα) για να φτάσει στην έδρα του νέου Δήμου, αλλά και από την άλλη πλευρά θα συμβαίνει το ίδιο και για τις υπηρεσίες του, όταν χρειασθεί να μεταβούν στην περιφέρεια για την εκτέλεση κάποιου έργου. Αντίθετα οι άλλες κωμοπόλεις βρίσκονται στα άκρα και οι αποστάσεις είναι διπλάσιες. Δεδομένου ότι η περιοχή έχει μεγάλο και δριμύ χειμώνα οι αποστάσεις από τις παρυφές του Δήμου παίζουν σημαντικό ρόλο.

Δεύτερο σημαντικό επιχείρημα είναι η θέση της Βυτίνας σε σχέση με το Μαίναλον, που αποτελεί το βιοφόρο πάραγοντα της περιοχής οικονομικά (τουρισμός) αλλά και βιοτικά. Είναι η πιο κοντινή κωμόπολη προς το Μαίναλο και όλο το οδικό δίκτυο, που διασχίζει το βουνό, ξεκινάει από τη Βυτίνα. Αυτό έχει αναγνωρισθεί από πολλά χρόνια τώρα και για το λόγο αυτό η κεντρική υπηρεσία, που σχετίζεται με το Μαίναλον δηλ., το Δασαρχείο εδρεύει στη Βυτίνα, όπως επίσης και ο γεωργικός σταθμός που καλύπτει όλη τη Γορτυνία.

Τρίτο επιχείρημα είναι ότι αποτελεί το αντιπροσω-

πευκιότερο δείγμα της τουριστικής οργάνωσης της ορεινής Αρκαδίας με μακρά ιστορική παράδοση και ρυθμία πρόσφατη ανάπτυξη ξενοδοχειακών και άλλων επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις αυτές πρέπει να ενισχυθούν με έργα υποδομής με επιπτώσεις σε όλη την ευρύτερη περιοχή και διαφορετική ψυχολογία δημιουργείται στον επιχειρηματία, όταν γνωρίζει ότι ο χώρος επένδυσης είναι και έδρα Δήμου. Ο τουρισμός, που αναπτύσσεται στη Βυτίνα τις τελευταίες δεκαετίες έπαψε να έχει τοπικές οικονομικές επιπτώσεις και αποκτά ευρύτερες, αφού ο επισκέπτης με κέντρο τη Βυτίνα διανύει περιφερειακά κάθε Σαββατοκύριακο, τουλάχιστον 50 χιλιόμετρα επισκεπτόμενος τα αξιοθέατα της ευρύτερης Γορτυνίας. Το μέλλον του τόπου είναι ο τουρισμός. Το 80% της οικονομίας της ορεινής Αρκαδίας είναι αυτή η δραστηριότητα, που πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα, και κέντρο της τουριστικής ανάπτυξης είναι η Βυτίνα και λόγω υποδομής, και λόγω παράδοσης, και λόγω πρόσφατης δραστηριότητας δημιουργίας νέων εγκαταστάσεων.

Βέβαια η έδρα του νέου Δήμου θα διεκδικήσει και από τις γειτονικές κωμοπόλεις, αλλά αυτό δεν θα πρέπει να αποτελέσει αιτία τριβής και αντιπαράθεσης ούτε σημείο επιδείξης τοπικού εγωισμού, αλλά αντίθετα

αφετηρία αξιολόγησης των προϋποθέσεων για την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία του Δήμου. και πιστεύουμε ότι η Βυτίνα διαθέτει τα εχέγγυα αυτά και για την οργάνωση αλλά και για την καλύτερη εξυπηρέτηση του Δημότη. Όμως για να πραγματοποιηθεί αυτό απαιτείται ενημέρωση των δημοτών κατά τον πληρέστερο τρόπο και αυτό το σκοπό έχει και το δημοσίευμα αυτό της ΒΥΤΙΝΑΣ. Ο δημότης του νέου Δήμου πρέπει να αντιληφθεί πώς τον συμφέρει να λειτουργήσει η έδρα του νέου Δήμου όχι μόνο για το προσωπικό του συμφέροντος αλλά και για την ευρύτερη ανάπτυξη του τόπου. Η ανάπτυξη αυτή σε μια περιοχή διαρκώς συρρικνουμένη πληθυσμιακά είναι το πρώτο ζητούμενο, ώστε να συγκρατήσει τους τελευταίους νέους στην περιοχή και πρέπει να καταλάβουμε ότι ο μόνος βιοφόρος οικονομικά παράγοντας είναι ο τουρισμός, ο οποίος πρέπει να ενισχυθεί και οργανωτικά και οικονομικά. Αυτό θα συμβεί, εάν ο νέος Δήμος έχει έδρα στον χώρο, που εμφανίζεται η εντονότερη τουριστική κίνηση και παρατρέπεται η μεγαλύτερη δημιουργία νέων τουριστικών επιχειρήσεων.

Στόχος του δημοσιεύματος δεν είναι η προβολή ενός τυφλού «σωβινισμού» για τη διεκδίκηση της έδρας του νέου Δήμου, αλλά μια προσπάθεια διαφώτισης και προβολής θέσεων, ώστε να αποφευχθούν λάθη, που θα στοιχίσουν στην όσο το δυνατόν καλύτερη αξιοποίηση της νέας μορφής τοπικής αυτοδιοίκησης. Βεβαίως ένα τέτοιο θέμα απαιτεί και ευρύ διάλογο για την προβολή θέσεων, την ανταλλαγή απόφεων, την ορθότερη ενημέρωση, ώστε στα πλαίσια του νέου Δήμου να ληφθούν οι ορθότερες αποφάσεις. Το πρώτο λόγο έχουν οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι σύλλογοι των επαγγελματιών, οι λοιποί εκπρόσωποι και τέλος όλοι οι δημότες με πρώτους όσους μένουν μόνιμα στο χώρο αυτό. Πρώτα όμως από όλα απαιτείται ενημέρωση και νηφάλια εξέταση του θέματος απαλλαγής από φανατισμούς και πείσματα. Ενημέρωση και εξέταση που πρέπει να αρχίσει όσο το δυνατόν συντομότερα και όχι να περιμένουμε την τελευταία στιγμή κατά την Ελληνική συνήθεια. Η ΒΥΤΙΝΑ θα συμβάλλει στο στόχο αυτό μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων της και θα φιλοξενήσει και απόψεις, που θα βοηθήσουν στην καλύτερη ενημέρωση και λήψη της ορθότερης απόφασης.

ΕΠΕΤΕΙΑΚΑ

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ:
τριάντα έξι χρόνια μετά...

Συμπληρώθηκαν εφέτος τριάντα έξι χρόνια από την εποχή εκείνη που η τότε νεολαία διατράνωνε την επιθυμία της για μια ελεύθερη δημοκρατική διακυβέρνηση. Η δικτατορία συμπλήρωνε έξι χρόνια και δεν φανόταν ελπίδα εξέλιξης. Η νεολαία στην πρώτη ευκαιρία κλείστηκε στο Πολυτεχνείο, που από τότε έγινε σύμβολο, καί απάτησε όσα δικαιούτο. «Ψωμί - Παιδεία - Ελευθερία» ήταν το κυρίαρχο σύνθημα. Το νεανικό εγχείρημα καταπνίγηκε κάτω από τις βαριές εργάστηριες του τανκ, που γκρέμισε την είσοδο του Πολυτεχνείου. Όμως άνοιξε το δρόμο και οκτώ μήνες μετά το δικτατορικό καθεστώς έπεφετε κάτω από το βάρος της Κυπριακής τραγωδίας. Το Πολυτεχνείο είναι και αυτό ένα μεγάλο δείγμα της αδούλωτης Ελληνικής διάθεσης για ελευθερία.

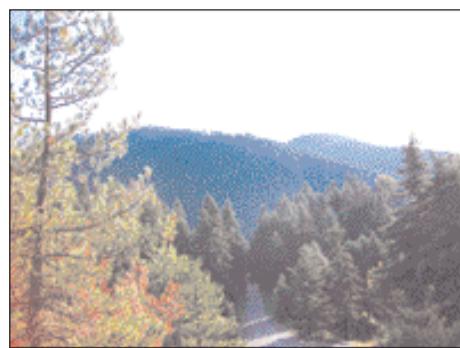
Εφέτος λοιπόν συμπληρώθηκαν τριάντα έξι χρόνια από την ημέρα εκείνη και, όπως μετέδωσαν τα ειδησεογραφικά δελτία της επόμενης ημέρας, η πορεία για την Αμερικανική πρεσβεία ήταν η μεγαλύτερη των τελευταίων ετών. Αυτό σημαίνει ότι ο Έλληνας δεν έχεινα και γνωρίζει να τιμά. Στον τριήμερο εορτασμό

Συνέχεια στη σελ. 9

2010 Χειρότερο ή καλύτερο;

Κάθε φορά, που ανατέλλει ένας καινούργιος χρόνος δύοι οι άνθρωποι ελπίζουν ότι θα είναι καλύτερος και πολλά από τα προβλήματα που τους απασχολούν θα λυθούν και δεν θα τους ταλαιπωρούν και την επόμενη χρονιά. Με το 2010 συπληρώνεται η πρώτη δεκαετία του 21ου αιώνα. Η Ελλάδα άλλαξε τρεις διαφορετικούς κυβερνήτες και η Βυτίνα τρεις διαφορετικούς Δημάρχους. Την πρώτη αυτή δεκαετία στην Ελλάδα πραγματοποίηθηκε το κορυφαίο παγκόσμιο γεγονός, οι Ολυμπιακοί αγώνες του 2004 και σημειώθηκαν πολλά επίσης σημαντικά συμβάντα στην Ελληνική και την παγκόσμια σπηλιά. Την τελευταία χρονιά ζύμευ τα αποτελέσματα της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης με τα επικαύλωντα την παγκόσμια κυριαρχία της Ελληνικής οικονομίας. Τίποτα δεν είναι σίγουρο για το νέο έτος. Θα μεγαλώσουν ή θα μειωθούν τα ελλείψιμα; Θα μεγαλώσει η ανεργία; Θα σηματίσει η τρομοκρατία να αναστατώνει τις μεγαλουπόλεις; Θα μειωθούν τα φαινόμενα βίας; Κανένας δεν μπορεί να απαντήσει με βεβαιότητα. Ως τελευταία, θα αν

ΒΥΤΙΝΙΩΤΙΚΑ... και άλλα

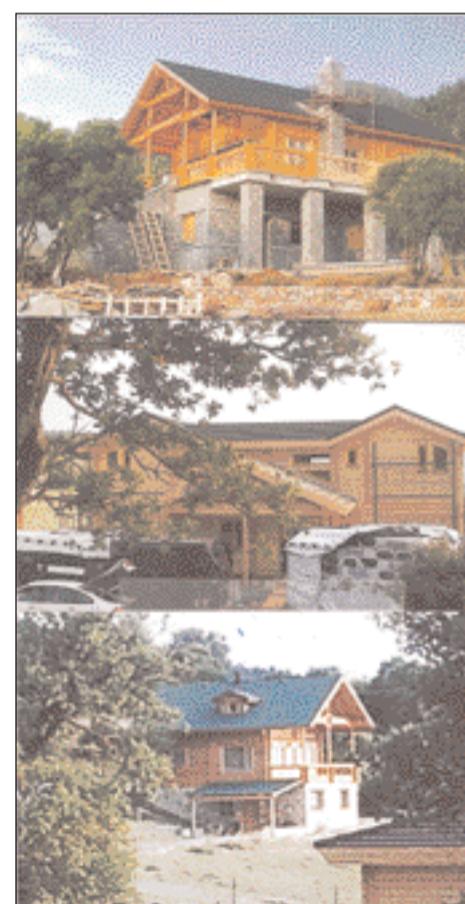
ΝΟΕΜΒΡΗΣ Ο τελευταίος μήνας του Φθινοπώρου. Καιρός μουντός και μελαγχολικός. Προστάδιο του Χειμώνα, που όπως δείχνουν τα σημάδια μπορεί να είναι δριμύς. Η Βυτίνα δείχνει ένα άλλο πρόσωπο, που αυτό θέλει να γεντεί ο επισκέπτης της ορεινής κομητοπολης με τη γνήσια παραδοσιακή ατμόσφαιρα. Τις καθημερινές αραιή κίνηση με τα μόνιμα γνωστά πρόσωπα στους δρόμους. Την πρότη του μήνα επικράτησαν χαμηλές θερμοκρασίες. Το πρώιμη ημέρα της θερμόμετρο δέδειχνε 4 C. Όμως οι επισκέπτες του τόπου μας και πάλι αρκετοί. Ζεστή ατμόσφαιρα στα καφενεία και τις καφετέριες. Το τζάκι στη γωνιά καίει και οι συζητήσεις της καθημερινότητας περισσότερο ζεστές και αυθόρυμπες. Οι ξένοι αναμειγνύονται με τους ντόπιους και είναι απόλυτη να παρακολουθείς το θέαμα από μια γωνιά και να αναλογίζεσαι τη ραγδαία ανάπτυξη του τόπου από πλευράς τουρισμού και επισκεπτών τα τελευταία χρόνια.

Λύπη προκάλεσε σε όλους τους Βυτίνιους ο θάνατος του Τριαντάφυλλου Παπαναστασίου. Τον κατευνόδισμε με ζωηρές αναμνήσεις στο μυαλό μας για όλα όσα έκανε, όσο ξύστε, για τη Βυτίνα, που αποτελούσε τη μεγάλη του αγάπη. Φέραμε μπροστά μας τη χαρακτηριστική «φριγούρα» μπροστά από το πολυτιμότερο μαγαζί της Βυτίνας, το δικό του μαγαζί, να συζητά με όλους και ιδιαίτερα με τους ξένους και να δίνει πληροφορίες για την περιοχή. Να γράφει ακούσια και να δημοσιεύει στοιχεία για το χωριό μας, που αγνοούσαμε και εμείς που μένουμε εδώ και τα μαθαίναμε από τα δημοσιεύματα του Τριαντάφυλλου. Ένας – ένας οι στυλοβάτες της Βυτίνας φεύγουν και εμείς οι ντόπιοι γινόμαστε φτωχύτεροι. Αναλογιζόμαστε ότι εφέτος χάσμα τοιά πολύτιμα μέλη της ολιγάνθιμης κοινωνία μας. Τον Τριαντάφυλλο, το Λάκη, τη Βάσω. Θα τους θυμόμαστε με νοσταλγία και θα τους ευχόμαστε να είναι καλοτάξιδιοι εκεί που πάνε. Ο αειμνηστος Τριαντάφυλλος κατόρθωσε και μετά θάνατο να κάνει πολλούς να επισκεφθούν τον τόπο τους. Είδαμε πολλούς Βυτίνιους, που μένουν στην Αθήνα, να βρίσκονται εδώ στις 29-11 ημέρα, που τελέσθηκε το 40ημερο μνημόσυνο, για να τιμήσουν

τη μνήμη του. Άλλα εκείνο που μας εντυπωσίασε ήταν η ατμόσφαιρα που επικράτησε στις «Δρυάδες», όπου προσφέρθηκε ο καφές του μνημοσύνου. Σε όλα τα τραπέζια γινόταν εκτενής συζήτηση για τη μεγάλη αγάπη, που είχε ο θανών για τον τόπο του και τη μεγάλη υπηρεσία, που προσέφερε στη Βυτίνα γράφοντας διαρκώς και δημοσιεύοντας για αυτήν.

Άρχισε η αγιογράφηση του εξωκλησίου του Αϊ Λιά στον ομώνυμο λόφο. Την πρωτοβουλία είχε ο αρχιμανδρίτης π. Νίκων Γαλανόπουλος, διότι ο ναός ανήκει στην οικογένεια της μητέρας του. Για την αγιογράφηση προσέφεραν πολλοί φιλόθηκοι Βυτίνιαίοι, οι οποίοι ανέλαβαν τη φιλοτέχνηση των εικόνων προσφέροντες χρήματα για το σκοπό αυτό. Βέβαια το έργο δεν ολοκληρώθηκε και χρειάζεται να συνεχιστούν οι προσφορές. Με την ενέργεια όμως αυτή επιβεβαιώθηκε για μια ακόμα φορά το «φιλόθηκον» των συμπατριωτών μας, οι οποίοι δείχνουν ευαισθησία, όταν πρόκειται για τέτοιου είδους έργα. Η ανακαίνιση του ναΐσκου έχει αρχίσει εδώ και λίγα χρόνια και διαρκώς συνεχίζεται.

ΣΑΒΒΑΤΟ 7/11. Περιδιαβήκαμε τα νεανικά στέκια της Βυτίνας, που είναι γύρω από την πλατεία. «οι Δρυάδες», «οι Πεταλούδες», «η Μεσαρέα» γεμίζουν τις βραδινές ώρες, ιδιαίτερα το Σαββατοκύριακο, από ντόπιους και περιστατικούς νέους. Χαμηλή μουσική, ποτό, κουβεντούλα. Κοσμοπολίτικη ατμόσφαιρα σε ένα τόπο, που έχει τα πρωτεία του τουρισμού της ορεινής Αρκαδίας. Οι νέοι επιχειρηματίες του χωριού ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις και συμβάλλουν στη δημιουργία ενός σύγχρονου τουριστικού κέντρου με νεανικό χρώμα. Αυτό το Σαββατοκύριακο είδαμε την πλατεία να γεμίζει από αυτοκίνητα – αντίκες, αφού πέρασε από το χωριό μας το «ράλλυ αντίκα». Οι οδηγοί διανυκτέρευαν στη Βυτίνα και είχαμε την ευκαιρία να θαυμάσουμε αυτά τα παλιά αυτοκίνητα, που ήταν καλοδιατηρημένα αλλά μας θύμισαν άλλες εποχές. Το ράλλυ αυτό περνάει για τρίτη χρονιά από εδώ.

Τα κομψά «φιλανδέζικα» σπίτια στη «Μεγάλη βρύση»

Παρόλη την οικονομική ύφεση εντούτοις παρατηρείται κύμα ανοικοδόμησης στη Βυτίνα. Πιστεύουμε ότι είναι από τα λίγα μέρη της ορεινής Αρκαδίας που εμφανίζει την εικόνα αυτή. Κάναμε το γύρο του χωριού και είδαμε αρκετές οικοδομές να α-

νεγείρονται. Εκτός από τον κομψό οικισμό με τα «φιλανδέζικα», που ολοκληρώνεται στην περιοχή της «Μεγάλης βρύσης», οικοδομές έχουν ξεκινήσει στο οικόπεδο της παλιάς βίλας «Γκιώνη», αφού κατεδαφίστηκε το παλιό κτίριο και στο απέναντι επίσης οικόπεδο έχει αρχίσει μεγάλη οικοδομή. Πολυτελής κατασκευή ακτίσει στην έξοδο της Βυτίνας, στους πρόποδες του βουνού στην περιοχή «Άγιος Δημήτρης». Δεν μάθαμε όλους τους ιδιοκτήτες, εξάλλου δεν έχει μεγάλη σημασία, αλλά η εικόνα είναι ενθαρρυντική για τον τόπο μας. Η λειτουργία επίσης του νέου πολυτελούς ξενοδοχείου «Σελένη Suites» απασχόλησε τον τοπικό τύπο. Η ερημεόδια «Πρωινός Μοράς» στις 2-11-2009 αφέρωσε την τελευταία σελίδα της με φωτογραφικό υλικό και κατάλογο των προσφερομένων υπηρεσιών, ενώ η «Γορτυνία» ανακοίνωσε την λειτουργία στο φύλλο του Νοεμβρίου. Όλα αυτά τοποθετούν τη Βυτίνα στην πρώτη γραμμή ανάπτυξης της περιοχής και της δίνουν προβάδισμα για την επιλογή της ως έδρα του νέου Δήμου.

Μέσα Νοέμβρη. Σάββατο 14 και έρχονται στο νου μας πολλές παλιές συνήθειες του τόπου, που σήμερα περνούν απαραγότητες. Του Αγίου Φιλίππου. Αρχίζει η νηστεία των Χριστουγέννων. Το σαρανταήμερο. Σήμερα τα θυμούνται μόνο οι παλιότεροι και αυτοί άποντα κάτω από την καταλυτική επίδραση των μορφών της σύγχρονης διαβίωσης. Ο παλιός Βυτινιώτης τα τηρούσε με ιδιαίτερη αυστηρότητα, αφού η ζωή του ήταν δομημένη πάνω σε αυτές τις συνήθειες, τις οποίες πολλές φορές καθόριζε και η οικονομική στενότητα. Σήμερα ζούμε την εποχή της απόλυτης και της κατανάλωσης, που επιβάλλει άλλες αρχές. Όμως η ανάδομη στις παλιότερες μορφές διαβίωσης έχει και αυτή την αξία της.

Περιοή των Μαίναλου που ποιν έξι μήνες ήταν «κατακόκκινη»

Το Μαίναλο καθάρισε σιγά –σιγά από τα κοκκινισμένα έλατα και τα συνεργεία, που εγκατέστησε το Διασαρχείο έκαναν, όσο μπορούσαν, καλλίτερα τη δουλειά τους. Ελπίζουμε ότι η «νόσος της μυκητίασης» θα υποχωρήσει, αφού εφέτος ήταν έτος εντόνων βροχοπτώσεων και η εμφάνιση της σημειώνεται σε περιόδους ξηρασίας. Εν τω μεταξύ κατά μήκος του δασικού οδικού δικτύου μέσα στο βουνό έχουν δημιουργηθεί μεγάλες «ντάνες» από κομμένα έλατα που «περιμένουν» να καούν στη Βυτινιώτικα τζάκια. Με πολύ ικανοποίηση διαβάσαμε στον Αθηναϊκό τύπο αλλά και στα τοπικά site ότι η πρώτη επερότηση του νέου βουλευτή της Βυτίνας ο Λάζης Σάντας και το Μαίναλη το Γλέζο. Ο Αθηναϊκός τύπος αρχολήθηκε εκτεταμένα με την εκδήλωση (από δύο και η φωτογραφία) και έκανε αναφορά στον τόπο καταγωγής των δύο αγωνιστών και επομένως και στη Βυτίνα. Εμείς νιώθουμε ικανοποίηση καθέ φορά, που ο Λάζης ο Σάντας τιμάται και του ευχόμαστε μακροχρέωση, ώστε να απολαμβάνει τους επαίνους της ηρωικής πράξης του.

Το όνομα της Βυτίνας ακούστηκε πολλές φορές στη Βουλή στις συνεδριάσεις της το Νοέμβριο. Ο βουλευτής Μεσσηνίας κ. Γιάννης Λαμπρόπουλος έκανε επίκαιρη ερώτηση, εάν η «Ολυμπία οδός» δεν συνεχίσει από τα «καμμένα» της Ηλείας εξαιτίας παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο δρόμος αυτός περάσει από Βυτίνα εντασσόμενος στον άξονα «Βυτίνα-Ολυμπία». Ο υφυπουργός Υποδομών κ. Γιάννης Μαγκριώτης δεν απάντησε ξεκάθαρα είπε όμως «έμαστε υποχρεωμένοι να επανασχεδιάσουμε το έργο». Μια τέτοια προοπτική θα συντομεύσει την εκτέλεση του δρόμου «Βυτίνα-Ολυμπία», θα βγάλει από την απομόνωση τη Γορτυνία και θα πραγματοποιήσει τις υποσχέσεις, που υπάρχουν μια δεκαετία τώρα αλλά δεν υλοποιήνται.

Ο δήμος Πειραιά με την ευκαιρία του εορτασμού της ημέρας της Εθνικής αντίστασης (21-11) τίμησε τους δύο ζώντες θρύλους της αντίστασης κατά των Γερμανών το Λάκη το Σάντα και το Μαίναλη το Γλέζο. Ο Αθηναϊκός τύπος αρχολήθηκε εκτεταμένα με την εκδήλωση (από δύο και η φωτογραφία) και έκανε αναφορά στον τόπο καταγωγής των δύο αγωνιστών και επομένως και στη Βυτίνα. Εμείς νιώθουμε ικανοποίηση καθέ φορά, που ο Λάζης ο Σάντας τιμάται και του ευχόμαστε μακροχρέωση, ώστε να απολαμβάνει τους επαίνους της ηρωικής πράξης του.

Μεγάλο προσόν του τόπου μας δεν είναι μόνο τα υπέροχα φυσικά τοπία και η πυκνότητα της βλάστησης αλλά και το ομαλό έδαφος, που δίνει τη δυνατότητα στον επισκέπτη να κάνει εύκολους και μεγάλους περιπάτους. Η Βυτίνα είναι ιδανικός τ

Βυτινιώτικα... και άλλα

γάλων μονοπατιών του Μαινάλου, τα οποία θα το διασχίζουν και θα οδηγούν σε τοποθεσίες ιδιαίτερου φυσικού κάλλους ή ιστορικής σημασίας. Ένα από αυτά, δύος πληροφορητήκαμε, θα είναι μήκους 50 περίπου χιλιομέτρων και θα ακολουθεί τον άξονα Βλαχέρνα-Βυτίνα-Μεθύδρι-Ελάτη-Στεμνίτσα. Τα τρία άλλα θα διασχίζουν από διαφορετικές κατεύθυνσεις το βουνό. Εμείς νιώθουμε μεγάλη χαρά όταν ακούμε για διαρκή αξιοποίηση του «δικού μας» βουνού. και είναι καιρός να αναδειχθούν και οι τοπικές ορειβατικές ιδιαιτερότητες με πρώτο το «φαράγγι του Μυλάντα». Κοντά στη διαρκή «επικαιροποίηση» του Μαινάλου ήρθε και το ημερολόγιο του συλλόγου «των απανταχού Βυτινιών» αφιερωμένο στη γλωσσίδα του βουνού, που προξένησε τεράστια εντύπωση και κίνησε το ενδιαφέρον για την προμήθειά του και από άλλους «μη Βυτινιών». Όλα αυτά μας ικανοποιούν ιδιαίτερα ωρεί να μην μένουν στα λόγια και να σιγοσθήνουν, μετά τον πρώτο ενθουσιασμό.

Ο «δρόμος της αγάπης» είναι ο πιο διάσημος δρόμος περιπάτου της Βυτίνας και αυτός που προβάλλεται περισσότερο φωτογραφικά από διάφορα έντυπα και site στο διαδίκτυο. Σιγά- σιγά όμως ωργίζει να διαμορφώνεται ένας καινούργιος «περάπατος». Μετά την ασφαλτόστρωση από το Δήμο του δρόμου, που οδηγεί στην «παλαιά Βυτίνα» ωρείτοι επισκέπτες τον διασχίζουν. Το Σάββατο στις 21-11 το απομειρέρο αποφασίσαμε να περάσουμε από εκεί και με έκπληξη είδαμε ωρείτοι αυτοκίνητα να περνούν αλλά και ευάφιθμοι επισκέπτες να κυκλοφορούν. Σταματήσαμε ένα ζευγάρι νεαρών ξένων και μετά τον τυπικό χαιρετισμό τους ρωτήσαμε πως βρέθηκαν στο δρόμο αυτό. Μας απάντησαν τυχαία και εξέφρασαν τον ενθουσιασμό τους για το εξαισίο πευκόφυτο άλσος (εννοούσαν τον Ντρούλα) και για το πρωτόγνωρο θέαμα που ανοιγόταν νότια και δυτικά (εννοούσαν τα «Βεδούχια» και την «Κερνίτσα»). Νιώσαμε ικανοποίηση για ότι καινούργιο κατασκευάζεται στον τόπο μας, αλλά χρειάζεται ωρείτη παρέμβαση ακόμα στο χώρο αυτό, όπως δενδροφύτευση, εξωραϊσμός, βελτίωση και συντήρηση του κτιρίου των σφραγίων, ώστε να μην υπάρχει το ακαλάσθητο θέαμα και άλλα. Σημασία έχει ότι έγινε μια αρχή και ελπίζουμε στη συνέχεια.

Η υπέροχη «θέα» που ανοίγεται μπροστά στο διαβάτη του καινούργιου δρόμου της «κάτω Βυτίνας»

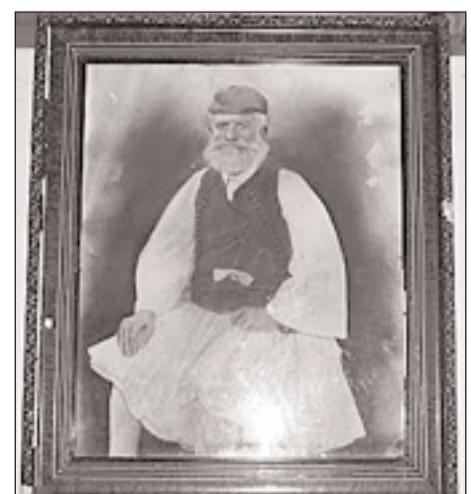
Συνεχίζεται με εντατικούς ρυθμούς η συντήρηση και ο εξωραϊσμός του εξωτερικού χώρου της δεύτερης εκκλησίας του χωριού της «Παναγίας». Το έργο έχει αναλάβει ο σύλλογος φιλοπροσώδων και εκτελείται με εισφορές φιλοθέησην συμπατριώτων μας. Όταν ολοκληρωθεί θα αναδείξει το παραδοσιακό κτίριο της εκκλησίας, που αριθμεί εκατόντα περίπου χρόνια ζωής και θα βελτιώσει το προσαύλιο. Όπως μάθαμε επίσης από τον ιερέα του χωριού μας π. Νικόλαο Ντάβο, για την αντικατάσταση της στέγης του ιδίου ναού η π. Αφροδίτη Κολομπόκου, φίλη της Βυτίνας, προσέφερε το ποσόν των 15.000 €.

Η Βυτίνα φιλόλογος, ερευνήτρια του κέντρου λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών κ. Βασιλική Χρυσανθοπούλου, η οποία έχει γράψει μελέτες που αφορούν το Βυτινιώτικο λαϊκό πολιτισμό, ασχολείται τελευταία με την επεξεργασία, το σχολιασμό και την έκδοση μιας σπουδαίας σύλλογης δη-

μοτικών τραγουδιών, που είχαν ηχογραφηθεί στη Βυτίνα το 1958 από το σπουδαίο λαογράφο και ερευνητή κ. Τσιάνη. Το CD με τα σπουδαία αυτά τραγούδια, που τα αποδίδουν Βυτινιάτοι και Βυτινιάτες, πολλοί των οποίων δεν υπάρχουν σήμερα, η κ. Χρυσανθοπούλου πιστεύει ότι θα είναι έτοιμο το καλοκαίρι και θα παρουσιασθεί στις καλοκαιρινές πολιτιστικές εκδηλώσεις. Τη σχετική δαπάνη θα καλύψει ο Δήμος και θα αποτελέσει ένα σπουδαίο έργο ενδεικτικό της μεγάλης αξίας του λαϊκού πολιτισμού του τόπου μας.

Ικανοποίηση νιώθει κανείς, όταν βλέπει τη διαρκή συντήρηση των πατρικών σπιτιών από την τρίτη γενιά των Βυτινιάτων, η οποία ούτε μεγάλωσε ούτε έζησε στη Βυτίνα, αλλά τη γνώρισε από τις καλοκαιρινές διακοπές ή τις περιοδικές επισκέψεις. Εξάλλου είναι γνωστή η αγάπη του Βυτινιάτου για τον τόπο καταγωγής, τον οποίο θέλει να επισκέπτεται και να γνωρίζει καλλίτερα. Τις σκέψεις αυτές μας τις δημιουργήσει η τελευταία περιοδιάβαση που κάνουμε στις γειτονιές του χωριού. Είδαμε πολλά σπίτια κλειστά και σε ένα δύο να καπνίζουν τα φουργάρια. Είδαμε όμως το παλιό πατρικό σπίτι του μπάρμπα Γιάννη του Θεοφιλόπουλου (γολιάθη) να ανακανίζεται από τους εγγονούς του και να παίρνει νέα μορφή διατηρώντας την παραδοσιακή του εικόνα. Είδαμε σε ιδιόκτητο οικόπεδο της ίδιας οικογένειας στο δρόμο του νεκροταφείου να ανεγείρεται κομψή οικοδομή από άλλους εγγονούς. Η Βυτίνα θα βρίσκει τον τρόπο να ελκύει τους Βυτινιάτους και να τους ενισχύει την επιθυμία της «επιστροφής στις ρίζες».

Νικολοβάρβαρα. Η αρχή του Χειμώνα. Άλλοτε μας «επισκέπτονταν» τα χιόνια, τα οποία τα τελευταία χρόνια αργούν. Οι βροχές όμως έντονες και το κρύο ενδεικτικό της εποχής. Διαβάσαμε σήμερα στο site του «Βυτινιάου» από τα Βυτινιάτικα του Πύργου τις ανησυχίες του για το λαογραφικό μουσείο. Τις βρήκαμε ενδιαφέρουσες και τις αναδημοσιεύουμε. «Και λίγα λόγια για το Λαογραφικό Μουσείο. Η προσπάθεια που έχουν καταβάλει όλι αυτά τα χρόνια ο Λόντος Αναγνωστόπουλος και ο Σωτήρης Κούκας, ο οποίος σημειωτέον δεν είναι Βυτινιάτος, αλλά αγαπά τη Βυτίνα πιο πολύ από το χωριό του, είναι αξιόλογη. Ωστόσο η λαογραφική συλλογή που έχουν σχηματίσει πρέπει να βρει στέγη σε ένα χώρο αντάξιο του ιστορικού χωριού, όπου τα εκθέματα δε θα είναι το ένα επάνω στο άλλο. Ένας τέτοιος χώρος είναι η οικία του Παναγιώτη Ποταγού, κτίσμα του 1825. Θα ήταν ευχής έργον, αν περιερχόταν στην κυριότητα του Δήμου, αναστήλωντάς και στέγαζε το Λαογραφικό Μουσείο.» Εμείς συμφωνούμε με όσα γράφει ο «Βυτινιάος» ότι το λαογραφικό μουσείο πρέπει να τύχει ιδιαίτερης φροντίδας και μάλιστα τώρα που έχουν εμφανισθεί τα πρώτα συμπτώματα υγρασίας και κινδυνεύουν τα εκθέματα. Πρέπει να είναι η πρώτη προτεραιότητα του τοπικού συμβούλιου της Βυτίνας και να κάνει τις ανάλογες εισηγήσεις στο Δήμο.

Ένα από τα χαρακτηριστικά εκθέματα του μουσείου που δείχνουν την ιστορία του τόπου μας.

Με ικανοποίηση πληροφορηθήκαμε τη λειτουργία του μετεωρολογικού σταθμού του Αστεροσκοπείου Αθηνών στην Ελάτη και δημοσιεύουμε τον τίτλο του, όπως προβάλλεται στο διαδίκτυο.

«Μετεωρολογικός σταθμός Ελάτης Αρκαδίας. Υψόμετρο: 1207 μ.

Ιδιοκτησία: Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών
Επίβλεψη: Δήμος Βυτίνας - Φώτης Παπαχατζής» Η λειτουργία του νέου μετεωρολογικού σταθμού αποδεικνύει την ιδιαίτερη τάση του τόπου μας για τη συλλογή μετεωρολογικών πληροφοριών. Με πικρία όμως θυμηθήκαμε ότι παρόμοιος σταθμός λειτουργούσε στο Τριανταφύλλιδειο κτήμα και εγκαταλείπθηκε και αιτός όπως όλο το κτήμα. Παραμένουν στο χώρο τα σκουριασμένα μηχανήματα για να δείχνουν πού οδήγησε η κρατική αδιαφορία αλλά και η αδράνεια των επικρατώντων του τόπου σε κομβικές στιγμές όπως εκείνη του 1996, όταν οδηγήθηκε στην εγκατάλειψη και κατεπέκταση στη σημερινή ερήμωση του Τριανταφύλλιδειο κτήματος.

Η μελισσοκομία είναι η δεύτερη σπουδαία οικονομική πηγή για τον τόπο μας, μετά τον τουρισμό. Η «βανίλια» Βυτίνας είναι το περίφημο λευκό μέλι με κατοχυρωμένη ονομασία, το οποίο σταδιακά τείνει να καταλάβει την πρώτη θέση ζήτησης. Στα καταστήματα πώλησης τοπικών προϊόντων του χωριού μας, που τα Σαββατοκύριακα συνωστίζεται πλήθης επισκεπτών, είναι το πρώτο είδος ζήτησης, ενώ αρκετοί Βυτινιάτοι ασχολούνται με το επάγγελμα αυτό συστηματικά. Στην τρομερή ημερίδα των αρχών Δεκεμβρίου αφιερωμένη στη μελισσοκομία, που οργανώθηκε στον εκθεσιακό χώρο του ΟΛΠ, η «βανίλια» Βυτίνας ήταν το κατεξοχήν προβαλλόμενο είδος, ενώ ο επικρότων που μελοπαραγώγων αναφέρθηκε στο είδος αυτό στα τηλεοπτικά κανάλια εκτεταμένα. Καθήκον όλων μας είναι να προβάλλουμε όσο γίνεται περισσότερο το αντιπρόσωπο της μελισσοκομίας και να το προμηθεύμαστε κατ' αποκλειστικότητα.

Τα πρώτα χιόνια εμφανίστηκαν στη Βυτίνα. Το πρώιμο στις 10 Δεκεμβρίου η «Πατερόιτσα» ήταν κάτωπο και το χιόνι είχε φτάσει μέχρι τη μέση του βουνού. Βέβαια ο χειμώνας, για τα δεδομένα του τόπου μας καθυστερεί σε σχέση με παλαιότερες εποχές, αλλά τώρα τον υποδεχόμαστε με άλλες καλλίτερες συνθήκες. Την Πέμπτη είχε ήριο αλλά το κρύο τους συντηρεότητα. Όμως ενχώμαστε Καλό Χειμώνα με πολλές επισκέψεις στον τόπο μας, αφού το χιόνι και το κρύο είναι ο «κράχτης» του χειμερινού τουρισμού και αιτό που επιδιώκεται από πολλούς εκδομείς του Σαββατοκύριακου.

«Η μικρή Ελβετία της Ελλάδας» Αυτό το τίτλο είδαμε στην οθόνη στο βραδινό δελτίο ειδήσ

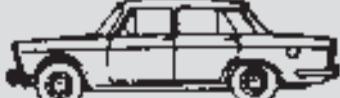
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΝΕΑ

Κατά την συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου της 7ης Νοεμβρίου 2009 συζητήθηκαν τα ακόλουθα θέματα ημερήσιας διάταξης και πάρθηκαν οι αντίστοιχες αποφάσεις:

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ	ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
Ψήφιση Τεχνικού Προγράμματος του Δήμου, έτους 2010.	Συζητήθηκε το σχέδιο του τεχνικού προγράμματος έτους 2010, που συντάχθηκε έχοντας υπόψη, τα συνεχιζόμενα έργα, τις μελέτες που έχουν συνταχθεί & τις προτάσεις που έχουν γίνει στα διάφορα προγράμματα, καθώς και με τις προτάσεις που υπέβαλαν τα τοπικά συμβούλια των διαιμερισμάτων του Δήμου. Το τεχνικό πρόγραμμα έτους 2010 ψηφίστηκε ομόφωνα.
Καθορισμός τελών και δικαιωμάτων έτους 2010.	Κατά την συζήτηση του θέματος τέθηκαν υπόψη του Δημοτικού Συμβουλίου οι αποφάσεις της Δημαρχιακής Επιτροπής που αφορούν στα: Τέλη ύδρευσης Τέλη κοινοχρήστων χώρων Τέλη φωτισμού και καθαριότητας Τέλη χρήσης κοιμητηρίου Τέλος ακίνητης περιουσίας Ψηφίστηκαν ομόφωνα πλην του τέλους χρήσης κοιμητηρίου (κατά πλειοψηφία). Επίσης καθορίστηκαν ομόφωνα οι κοινόχρονοι χώροι που παραχωρούνται για χρήση επαγγελματιών.
Αποδοχή μελέτης έργου «Επισκευή- ανακαίνιση του παλαιού Δημοτικού Σχολείου Μεθυδρίου του Τ.Δ. Πυργακίου».	Ομόφωνα έγινε αποδεχτή η μελέτη που συντάχθηκε από την ΤΥΔΚ προϋπολογισμού 12.116,83 € & εξουσιοδοτείται η Δημαρχιακή Επιτροπή για την ανάθεση του έργου.
Αποδοχή μελέτης έργου «Κατασκευή μανδροτοίχων στο Τ.Δ. Καμενίτσας».	Ομόφωνα έγινε αποδεχτή η μελέτη που συντάχθηκε από την ΤΥΔΚ προϋπολογισμού 12.116,70 € & εξουσιοδοτείται η Δημαρχιακή Επιτροπή για την ανάθεση του έργου.
Αποδοχή μελέτης έργου «Κατασκευή μανδροτοίχων στο Τ.Δ. Μαγουλιάνων».	Ομόφωνα έγινε αποδεχτή η μελέτη που συντάχθηκε από την ΤΥΔΚ προϋπολογισμού 12.116,70 € & εξουσιοδοτείται η Δημαρχιακή Επιτροπή για την ανάθεση του έργου.
Διαπλάτυνση δρόμου στην θέση «Δενδρέας» του Τ.Δ. Καμενίτσας.	Ομόφωνα αποφασίστηκε η διαπλάτυνση του δρόμου και εξουσιοδοτείται η Δημαρχιακή επιτροπή για τις περαιτέρω ενέργειες.
Απόφαση για προσαρμογή του Καταστατικού της ΑΝ.ΒΟ.Π.Ε. Α.Ε. σε «Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α.».	Ομόφωνα εγκρίνεται η τροποποίηση – προσαρμογή του καταστατικού την ΑΝ.ΒΟ. Π.Ε Α.Ε σε Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α.».
Τροποποίηση προϋπολογισμού του Δήμου, οικον. έτους 2009.	Ομόφωνα αποφασίστηκε η τροποποίηση του προϋπολογισμού έτους 2009 για την αντιμετώπιση των δαπανών που θα προκύψουν για: την επισκευή & συντήρηση του λεωφορείου, του βυτιοφόρου οχήματος καθώς και την αγορά οργάνων γυμναστικής.
Έγκριση πληρωμής ποσού στην ΔΕΗ για μετατόπιση δικτύου φωτισμού στο Τ.Δ. Καμενίτσας.	Ομόφωνα εγκρίνεται η μετατόπιση στύλου Δ.Ε.Η στο Τ.Δ. Καμενίτσας και ψηφίζεται την απαιτούμενη πίστωση € 746.30 για πληρωμή της Δ.Ε.Η.
Ηλεκτροφωτισμός πλατείας έμπροσθεν νέου Νεκροταφείου Τ.Δ.Μαγουλιάνων.	Το θέμα αποσύρθηκε
Λήψη απόφασης επί πρότασης του Τοπικού Συμβουλίου Τ.Δ. Λάστας για ανάπλαση πλατείας Αγ. Γεωργίου, και διάνοιξη δρόμου προς δεξαμενή.	Ομόφωνα εγκρίνεται η ανάπλαση της πλατείας και η διάνοιξη του δρόμου προς δεξαμενή του Τ.Δ. Λάστας.
Λήψη απόφασης σχετικά με την επιβολή προστίμου στον κ. Πετρόπουλο Γεώργιο για αυθαίρετη βόσκηση του κοπαδίου του στους βοσκότοπους του Τ.Δ. Μαγουλιάνων	Κατά πλειοψηφία αποφασίστηκε η επιβολή προστίμου.
Απόφαση επί αιτήσεως Αναστασόπουλου Γεωργίου και Αναστασοπούλου Στέλλας σχετικά με την παραχώρηση τμήματος της ιδιοκτησίας τους για διαπλάτυνση δημοτικού δρόμου στο Τ.Δ. Λάστας.	Ομόφωνα έγινε αποδεκτή η παραχώρηση της ιδιοκτησίας για τη διαπλάτυνση του δημοτικού δρόμου.
Λήψη απόφασης σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς Ξενώνα Τ.Δ. Νυμφασίας	Κατά πλειοψηφία αποφασίστηκε να γίνει αποδεκτή η γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου του Δήμου κ. Γκρίντζαλη Ιωάννη, ο οποίος γνωμοδοτεί να γίνει αποδεκτή η βούληση του δωρητή, δηλαδή μετά τη διάλυση της Κοινότητας Νυμφασίας ο Ξενώνας, που βρίσκεται στον 1ο όροφο, να περιέρχεται στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος και το ισόγειο που περιλαμβάνει το πρώην κοινοτικό γραφείο και τη βιβλιοθήκη να περιέλθουν στην ιδιοκτησία του Τ. Δ. Νυμφασίας. Επίσης από το Δ.Σ αποφασίστηκε στη συμβολαιογραφική πράξη μεταβίβασης στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος να διευκρινιστεί ότι θα παραμείνει το Πυροσβεστικό Κλιμάκιο στον 1ο όροφο ή οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία.

ARC GENERATORS

 Γεώργιος Ν. Παναγιωτόπουλος
ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΗΧΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΓΕΝΝΗΤΡΙΩΝ & ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ
 Γαζίας 12, Σταμάτα Αττικής,
 Τηλ.: 210 8141.173, Κιν.: 6944 895 607

**ΓΕΝΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ**
 ★
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ & ΥΙΟΙ
ΚΑΡΤΣΙΟΒΗΣ 7 ΤΡΙΠΟΛΗ - ΤΗΛ.: 2710 231703
• ΘΕΟΔΩΡΟΣ: 6944 754066
• ΒΑΣΙΛΗΣ 6945 858955 - ΤΡΥΦΩΝΑΣ 6979 077480

 TAXI
**ΑΓΟΡΑΙ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ - ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ
ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ TAXI - Ι.Χ.**
«ΚΑΡΔΑΡΑΣ»
ΛΙΟΣΙΩΝ 59 - ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210.88.14.235 - 210.88.14.225 - 6977084123

Νέα του Συλλόγου

• συνέχεια από τη σελ. 3

Έγγραφα υπομνήματα απέστειλε ο σύλλογος στους Υπουργούς της νέας κυβέρνησης ενημερώνοντας του για θέματα που αφορούν άμεσα τη Βυτίνα. Ήταν απέστειλε γραπτή ενημέρωση, ζητώντας παρέμβαση, προς την Υπουργό και τον Υφυπουργό Γεωργίας για το θέμα του Τριανταφυλλίδειου κτήματος και την εγκατάλειψή του. Επίσης απέστειλε υπόμνημα προς τον Υπουργό και Υφυπουργό Εσωτερικών εκθέτοντας τους λόγους που πρέπει να προτιμηθεί η Βυτίνα ως έδρα του νέου Δήμου. Απέστειλε ακόμα έγγραφο διαμαρτυρία προς τη ΔΕΚΕ Πελοποννήσου διαμαρτυρόμενος για την αδικιαλόγητη καθιστέρηση των εργασιών συντήρησης των κτιρίων της Τριανταφυλλίδειου σχολής. Το έγγραφο κοινοποίήσεις στους κ.κ. Ρέπτα και Κωνσταντινόπουλο ζητώντας την παρέμβασή τους. Σημειώνουμε ότι έχει περάσει ήδη επτάμηνο από τότε που έπρεπε να έχει τελειώσει το έργο (30-4-09) και αυτό βρίσκεται πολύ πισώ.

Ικανοποίηση νιώθει την ούλογος μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών της δημοπράτησης του ΞΕΝΙΑ Βυτίνας και την ανάθεσή του στο Γορτίνιο κ. Ασημ. Δαμόπουλο. Ικανοποίηση, διότι είχε συμβάλλει από την πλευρά του με έγγραφα υπομνήματα στην ΕΤΑ (εταιρεία τουριστικών ακινήτων) για την ανάγκη ανάθεσης και αξιοποίησης του κτιρίου και του χώρου. Ελπίζουμε ο συμπατριώτης επιχειρηματίας θα επαναφέρει το ΞΕΝΙΑ στην παλιά του ακμή. Εξάλλου όπως δημοσιεύθηκε στον επαρχιακό τύπο (ΓΟΡΤΥΝΙΑ) έχει μεγαλεπιβόλα σχέδια και διαθέτει μεγάλη τουριστική εμπειρία.

Η συνεδρίαση του Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 14 του μηνός, στην οποία ο ταμίας του συλλόγου ενημέρωσε το Δ.Σ για τα ετήσια οικονομικά περαγμένα. Στη συνέχεια η αντιπρόεδρος κ. Αρετή Παναγοπούλου, ως πεπούθη της οργάνωσης της κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας, ενημέρωσε για την ολοκλήρωση της διαδικασίας με την ενοικίαση αίθουσας και τις προεργασίες για την επιτυχία της εκδήλωσης. Επίσης έγινε συζήτηση για την οργάνωση της ημερίδας της 15ης Ιανουαρίου, στην οποία ο ούλογος είναι συνδιοργανωτής και την κινητοποίηση, που χρειάζεται για την προσέλευση κόσμου.

Επιλοκή παρουσιάστηκε στη συνέχιση των εργασιών της συντήρησης των κτιρίων της Τριανταφυλλίδειου σχολής λόγω δυσκολιών μεταξύ εργολάβου και διεύθυνσης κληροδοτήματων ως προς την εξόφληση των εργασιών. Ο εργολάβος απειλήσει με διακοπή και ο ούλογος έκανε έγγραφο διάβημα στη διεύθυνση κληροδοτημάτων, ώστε να παρακαμφτούν τα εμπόδια και να συνεχιστεί το έργο. Επίσης παρόλα τα διαβήματα, ώστε να «αρμολογηθεί» τουλάχιστον ένα από τα κτίρια, το Υπουργείο Πολιτισμού, το οποίο παρεμβαίνει στην επισκευή των παραδοσιακών κτιρίων θεωρεί ότι τα κτίρια πρέπει να αποκατασταθούν στην αρχική μορφή του 1905 με αποτέλεσμα να γίνει εξωτερική επίχριση. Δυστυχώς δεν μπορέσαμε να πετύχουμε στην προσπάθεια αυτή.

ΕΥΡΩΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
 ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΜΕΓΑΛΑΚΑΚΗ
 2010

EΥΡΩΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ • ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΜΕΓΑΛΑΚΑΚΗ
 ΔΙΟΣΙΩΝ 190 - Τ.Κ. 104 45 - ΤΗΛ. & FAX: 210 8542091 - 210 8542889
 www.euroinsurance.gr * e-mail: info@euroinsurance.gr

ΒΥΤΙΝΙΩΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΞΟΔΙΛΟΣ: Ο ΣΠΟΥΔΑΙΟΣ ΒΥΤΙΝΙΩΤΗΣ ΦΙΛΙΚΟΣ ΚΑΙ Η ΜΕΓΑΛΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ.

ΓΡΑΦΕΙ: Ο Παναγιώτης Αντ. Παπαδέλος φιλόλογος πρόσδοτος του Α.Σ.

Στα μεγάλα κλασικά ιστορικά συγγράμματα, που διατραγματεύονται την Ελληνική επανάσταση του 1821, όσο και αν ερευνήσουμε το κεφάλαιο περί Φιλικής Εταιρείας και των χρηματοδοτών της δεν θα βρούμε μηνημονεύμενο το όνομα του Αθανάσιου Ξόδιλου ή Ξόδειλου ή Ξόδουλου. Η έλλειψη αυτή οφείλεται στους ερευνητές της εποχής εκείνης, οι οποίοι είντε δεν ασχολήθηκαν συστηματικά με τον Ξόδιλο είτε περνούσαν απαρατήρητο το όνομά του, παρόλο που γίνεται μνεία για αυτόν στα απομνημονεύματα πολλών φιλικών και ιδιαίτερα του Εμμανουήλ Ξάνθου, του οποίου υπήρξε φίλος και σπενός συνεργάτης.

Ο Αθανάσιος Ξόδιλος γεννήθηκε στη Βυτίνα το 1780. Η χρονολογία αυτή είναι έμψηση, διότι δεν έχουμε ιστορικές μαρτυρίες για το πρόσωπο του, αλλά ο ίδιος λέει, όταν αρχίζει να γράφει τα απομνημονεύματα του το 1840, ότι ήταν εξήντα χρόνιαν. Το όνομα ο σπουδαίος ιστορικός Ν. Βένης στο έργο του για τα επόνυμα της Μ. Ασίας, το αποδίδει προερχόμενο από το Χριστόδουλος, διότι απαντά και εκεί. Ήταν εγκατεστημένος στο Ρένι της Βεσσαραβίας στη συμβολή του Προύθου με το Δούναβη κοντά στη μεγάλη πόλη Γαλάται της Βλαχίας, όπου έλαβαν χώρα μεγάλες μάχες στις επιχειρήσεις των παραδουναβίων περιοχών κατά το κάνημα του Υψηλάντη. Μεγαλεμπόρος, «ποματευτής» ονομάζεται στο «δηλωτικό» της Φιλικής Εταιρείας, με μεγάλη οικονομική επιφύλευση (ο πλουσιότερος Πελοποννήσιος της περιοχής) και με μεγάλη υπόληψη και επιφύλευση στην εκεί Ρωσική διοίκηση, όπως βεβιώνει ο Εμ. Ξάνθος σε μία από τις επιστολές του.

Μνήθηκε στη Φιλική εταιρεία το 1820 από το Δημήτριο Καλαματιανό (όπως αναφέρεται στο χρυσογραφημένο «εφόδιοισικό» της οργωμοσίας του) και έλαβε το βαθμό του ιερέως, ενώ έδιωσε τη πρώτη εισφορά του υπέρ της εταιρείας από 200 γρόσια. Ο ίδιος αργότερα μάθησε αρκετούς Έλληνες του Ρένι και του Ιομάλη (Καραμπάτο, Μακρή, αδελφούς Νίκογλου κ.α.)

Διέθεσε πολύ μεγάλα ποσά για τους σκοπούς της εταιρείας (ήταν ο κατεξοχήν χρηματοδότης στην περιοχή της Βεσσαραβίας) και μαζί με τον Τριπολιτιστή Σέκερη θεωρείται από τους μεγαλύτερους χρηματοδότες. Εξασφάλισε τον εξοπλισμό μεγάλου μέρους του στρατού του Υψηλάντη και μετέφερε με δικά του έξια τα κανόνια, που είχαν εξασφαλίσει οι Έλληνες της Ρωσίας στη περιοχή του Προύθου. Δεν σταμάτησε να προσφέρει στον αγώνα και να τον ενισχύει οικονομικά μέχρι της εξαντλήσεως των περιουσιακών του στοιχείων. Τούτο φαίνεται σε επιστολή των εφόδων του Ιαμαΐλον όπου γράφεται: «Ο κύριος Α. Ξόδιλος ηγωνισθή το υπέρ δύναμιν εις τας περιστάσεις του γένους και εις τας παρούσας δεινάς περιστάσεις λιμόττει και υστερείται, επιφροτισμένος από πολυάριθμον οικογένεια στερείται και των αναγκών».

Ο Ξόδιλος δεν χαρακτηρίζεται μόνο από μεγάλη φιλοπατρία, αλλά ήταν και φιλομαθής. Το 1817 εγγράφεται και γίνεται μέλος της «Εταιρείας Φιλομάνων» των Αθηνών. Το διπλωμά, που του εστάλη από την Αθήνα, το βρίσκουμε στα «Απομνημονεύματα» του. Επίσης περιλαμβάνεται στους καταλόγους συνδρομητών μεγάλων Ευρωπαϊκών περιοδικών της εποχής (ίσως από τους λίγους Έλληνες που είναι συνδρομητής σε τόσου περιοδικά), όπως «Αγάθων» του Wieland, «Νέος Ανάχαρσις» του Bartholomy και άλλων εππά. Δεν είναι γνωστό το έτος του θανάτου του. Πάντως ο γιαφρός του Ηλίας Φωτεινός βεβιώνει ότι μέχρι το 1846 ζούσε ακόμη. (Στο σημείο αυτό ξερίνεται ως λανθασμένη η διατύπωση του Τρ. Ξηρού στο βιβλίο του «η Βυτίνα και οι ήρωες της» ότι «ο Βυτί-

ναίος ήρως Α.Ξόδειλος έχουσε το αίμα του στη Βλαχία με τους ιερολόχτες»).

Η προσφορά του Α. Ξόδιλου δεν εξαντλείται με τη χρηματοδότηση μέχρι τον τελευταίον του νομίσματος της Φιλικής Εταιρείας και της προσωπικής του συμμετοχής στα δραματικά γεγονότα της Βλαχίας, αλλά έχει και μια άλλη σημαντική ιστορική παρουσία: Τη συγγραφή των απομνημονεύματων του.

Τα απομνημονεύματα αυτά άρχισαν να γράφονται από τον Ξόδιλο το 1840. Ο γαμπρός του (άνδρας της κόρης του Ασπασίας) Ηλίας Φωτεινός «λίγαν πεπαιδευμένος» έλληνας της Μολδοβλαχίας κατέχει αυτά ως νόμιμος κληρονόμος του συγγραφέα. Ένα αντίγραφο περιουσιαλέγη από το Δημοσθένη Ρούσο καθηγητή του Πανεπιστημίου Βουκουρεστίου και ένα δεύτερο, που υπήρχε στη βιβλιοθήκη της Βουλής, μελετήθηκε από το Σπυρ. Λάμπρου χωρίς ποτέ να εκδοθεί. Το χειρόγραφο του Βουκουρεστίου ανευρέθη και εξεδόθη από το Λέανδρο Βρανούση Διευθυντή του Μεσαιωνικού Αρχείου της Ακαδημίας Αθηνών το 1964.

Το χειρόγραφο έχει 22 σελίδες τετραδίου και φέρει την επιγραφή και τίτλο «Πρόδος της Εταιρείας των Φιλικών εν τη Ελληνική Επαναστάσει». Στο πρώτο μέρος (σελίδες 3-76) (οι σελίδες αριθμούνται με βάση την έκδοση Βρανούση) αφηγείται την ίδρυση της εταιρείας και την κήρυξη της επανάστασης. Στη συνέχεια αναφέρεται στα γεγονότα των παραδουναβίων περιοχών και ιδιαίτερα των περιοχών της Βεσσαραβίας και της Μολδαβίας, όπως τα έχεις ο ίδιος πληροφορήθηκε από τη γραφή τους ήταν για τον Ξόδιλο η αδικία σε βάρος του Ξάνθου και του ίδιου από την εξιστόρηση του Φιλήμονα και το Ν. Ρέζο-Νεσούλ. Εξάλλου αφορούγι για τη γραφή τους ήταν για τον Ξόδιλο η αδικία σε βάρος του Ξάνθου και του ίδιου από την εξιστόρηση του Φιλήμονα. Εκεί όμως που η καταγραφή του Ξόδιλου θεωρείται πολυτιμότατη είναι η περιγραφή της μάχης του Γαλατού στην οποία υπήρχαν ελάχιστες ιστορικές πληροφορίες. Πολύτιμες επίσης είναι οι προκηρυξίες του Αλέξ. Υψηλάντη και άλλων σπουδαίων προσώπων, που πρωταγόνιστησαν στη περιοχή του Προύθου, όπως επίσης και τα πληροφοριακά στοιχεία που δίνει για αυτούς ο Ξόδιλος, αφού τους περισσότερους γνώριζε προσωπικά. Τέλος ο Νέστωρ Κουμαριανός, που προσέφερε στο Βρανούση το χειρόγραφο του Ξόδιλου που είχε στην κατοχή του, έχει τις ευχαριστίες δώλων μας, διότι βγήκε από την αρπάνεια μια μεγάλη προσωπικότητα όπως «Αθανάσιος Ξόδιλος εκ Βυτίνης της Πελοποννήσου» και απέδθη η ιστορική δικαιοισύνη.

Ο Λ.Βρανούσης ερευνούσε για μία εξαετία (από το 1958) για τη ανεύρεση του χειρογράφου (πρωτοτύπου) του Ξόδιλου και μετά την ανεύρεση εξέδωσε το 1964, με ευκαιρία των εορτασμών των 150 χρόνων από την ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας, μαζί με τον Κουμαριανό το έργο αυτό. Για τη Βυτίνα ανακύπτει η θητικό χρέος για τη μιμήση το άξιο τέκνο της, όπως ξέρει και τιμά τους εξέχοντες Βυτιναίους και υποχρέωση του καθενός είναι η μελέτη του έργου αυτού, το οποίο αποτέλεσε το αίσθημα της πραγματικής φιλοπατρίας, της τιμής, της φιλίας, της εμπιστοσύνης, της συνεργασίας, ιδέες που στην εποχή μας διέρχονται κρίση.

Ο Λ.Βρανούσης διάφερε σε αυτήν, που το περιλαμβάνει στα γεγονότα φαίνεται και από την προσφόρηση, που απευθύνει πρός τα σπρατεύματα του Προύθου, που αναψιωρίζει για να ενωθείν με το σώμα του Υψηλάντη.

Στο τέταρτο και τελευταίο μέρος (σ.σ. 103-119) περιλαμβάνονται ο Όροκος των Φιλικών, η προσωπική του εξομολόγηση και αφέωρηση, οι κρυπτογραφικές κλειδες και το λεξικό των Φιλικών. Η εξίσια των κρυπτογραφικών κλειδών είναι τεραπίστια, διότι διασώζει σύμβολα της φιλικής εταιρείας, τα οποία διασώζονται αλλού.

Η γλώσσα των απομνημονεύματων είναι κάπως δυσνόητη λόγω των ασυνταξιών που υπάρχουν, διότι ο συγγραφέας θέλοντας να μιμηθεί τη λόγια γλώσσα της εποχής του υποπίπτει σε πολλά συντακτικά λάθη. Ο Λ. Βρανούσης διάπιστώνει: «Η φιλοδοξία του να μιμηθεί τους λογιόταπους της εποχής του υπερέβαινε τις δυνάμεις του... Έτοιμοι οι αγνότητης πατριωτής, ο οποίος ήταν άντονας να εκφρασθεί». Η ιστορική όμως αξία των απομνημονεύματων είναι τεραπίστια. Δίνει πολλές πληροφορίες για τα συμβάντα στη Βεσσαραβία και Μολδαβία και διευκολύνει πολλές παρεξηγήσεις, που έχουν δημιουργηθεί από τις αντιφατικές πληροφορίες και τις σκοπιμότητες, που εξυπηρετούνται η εξιστόρηση από τον Ι.Φιλήμονα και το Ν.Ρέζο-Νεσούλ. Εξάλλου αφορούγι για τη γραφή τους ήταν για τον Ξόδιλο η αδικία σε βάρος του Ξάνθου και του ίδιου η επιχειρία της Βρανούσης νεώτερον εφευνητές και ιστοριδίφες. Τέλος ο Νέστωρ Κουμαριανός, που προσέφερε στο Βρανούση το χειρόγραφο του Ξόδιλου που είχε στην κατοχή του, έχει τις ευχαριστίες δώλων μας, διότι βγήκε από την αρπάνεια μια μεγάλη προσωπικότητα όπως ο Αθανάσιος Ξόδιλος εκ Βυτίνης της Πελοποννήσου»

Ο Λ.Βρανούσης ερευνούσε για μία εξαετία (από το 1958) για τη ανεύρεση του χειρογράφου (πρωτοτύπου) του Ξόδιλου και μετά την ανεύρεση εξέδωσε το 1964, με ευκαιρία των εορτασμών των 150 χρόνων από την ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας, μαζί με τον Κουμαριανό το έργ

ΒΥΤΙΝΙΩΤΙΚΕΣ ΜΝΗΜΕΣ

ΒΙΛΑ ΒΑΛΟΣ ΒΥΤΙΝΑ (B.B.B.)

Το παλαιότερο ξενοδοχείο
της Βυτίνας, που συμπληρώνει
85 χρόνια διαρκούς λειτουργίας

ΓΡΑΦΕΙ: Ο Γεώργιος Κυρ. Μπασάκος Βυτιναίος

Το ξενοδοχείο B.B.B. σε προπολεμική φωτογραφία. Αριστερά η βίλα Γαλανοπούλου, η οποία αποτελεύθηκε το 1948. (φωτ. αρχείο Γ.Μπασάκον)

Το δυτικό τμήμα του ξενοδοχείου χτίστηκε το 1925 με ιδιοκτήτη τον ομογενή Δημήτριο Γ. Κωτσόβελο που καταγόταν από την Βυτίνα. Αποτελείτο μόνο από το ισόγειο και τον πρώτο όροφο με οκτώ (8) δωμάτια του σημερινού κτιρίου. Το 1937 έγινε προσθήκη προς τα βορειοανατολικά με εννέα (9) δωμάτια και μία αίθουσα υποδοχής και εστιατόριο καθώς υπαίθριο αναψυκτήριο-πισίνα και δύο (2) κιόσκια, με κόστος δραχ. 3.000.000 από τον αδελφόν του Τρύφωνα Βάλο (Κωτσόβολος). Τότε αγοράστηκαν από τον ίδιο και πολλά στρέμματα γης, που έφταναν μέχρι την πρώτη στροφή του δρόμου προς Αλωνίσταινα. Την όλη διεύθυνση του ξενοδοχείου την είχε ο μικρότερος αδελφός του Τάκης Valos, που ήρθε ειδικά γι' αυτό τον λόγο από την Αμερική και πέθανε στην Βυτίνα τον Ιούνιο του 1941.

Για την εποχή του ήταν ένα από τα καλύτερα τουριστικά ξενοδοχεία της Πελοποννήσου. Το σήμα του ήταν B.B.B. (Βίλα Βάλος Βυτίνα). Ήταν γνωστό σε όλη την Ελλάδα και οι παλιοί θυμούνται ακόμη την διαφήμιση, που γινόταν τότε στο κρατικό ραδιόφωνο και στις εφημερίδες. Το ξενοδοχείο λειτουργούσε κανονικά μέχρι τον Απρίλιο του 1941. Τον Ιούνιο του 1941 ο διαχειριστής της επιχείρησης Τάκης Valos (Βάλος) πέθανε. Την επίβλεψη και συντήρηση του οικήματος ανέλαβε ένας συγγενής του από την Βυτίνα, ο δικηγόρος Λυκούργος Λιαρόπουλος. Το ξενοδοχείο τις πρώτες ημέρες της κατοχής, χρησιμοποίηθηκε από τους διερχόμενους Γερμανούς Αξιωματικούς. Στο διάστημα Σεπτεμβρίου 1 - Οκτωβρίου του 1941 υπήρξε για μικρό χρονικό διάστημα έδρα της Γερμανικής Τοπογραφικής Στρατιωτικής Υπηρεσίας σε συνεργασία της Ελληνικής Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού με 40 άτομα προσωπικό. Αργότερα από Μάιο έως 4 Οκτωβρίου 1943, το ξενοδοχείο μαζί με όλα σπίτια της Βυτίνας και το Σανατόριο "ΙΘΩΜΗ" χρησιμοποιήθηκαν ως έδρα του Στρατηγείου του Γερμανικού Στρατού Νότιας Ελλάδος με προσωπικό 500 ανδρών. Διοικητής ήταν ο Αντιπτέραρχος FELMY ο οποίος φιλοξένησε και συνέφαγε στο ΒΙΛΑ ΒΑΛΟΣ με τον Γερμανό Στρατάρχη ERWIN ROMEL. Από τον Ιούλιο έως αρχές Σεπτεμβρίου 1944 μετεφέρθη και εγκατεστάθη στο ξενοδοχείο από τα Τρόπαια-Γορτυνίας η 3η Μεραρχία του ΕΛΑΣ (Διοικητής κατ' αρχάς ο Συνταγματάρχης Σπ. Τουλιπάτης και μετά ο Συνταγματάρχης Παπασταματίδης και το 11ο Σύνταγμα του ΕΛΑΣ (Διοικητής ο Συνταγματάρχης Σεφερλής). Οι παραπάνω μετά την αποχώρηση των Γερμανών έφυγαν και εγκαταστάθηκαν στη Τρίπολη.

Μετά την απελευθέρωση της Ελλάδος το ξενοδοχείο επαναλειτούργησε και ενοικιάσθηκε από τον Συνταγματάρχη Μηχ. ε. α. Όμηρο Γιαβρούμη 1945 - 1946 και 1951 - 1952 - 1953 και από την σύζυγό του Αθανασία Ομ. Γιαβρούμη το 1954 - 1955 - 1956. Το 1947 - 1950 το ξενοδοχείο δεν λειτούργησε λόγω του εμφυλίου. Το 1957 - 1972 λειτουργούσε ανελλιπώς (χειμώνα-καλοκαίρι) με την διεύθυνση αρχικά της Μαρίκας Λυκ. Λιαρόπουλου και μετά από τον Γεώργιο Δημ. Κωτσόβελο. Από το 1973 αγοράστηκε από τον Τρύφωνα Αθ. Ζαχαρόπουλο καταγόμενο από την Βυτίνα, ο οποίος πρόσθεσε μία νέα πτέρυγα τριάντα δύο (32) δωματίων. Μετά τον θάνατό του την διεύθυνση και διαχείριση ανέλαβε ο υιός του Αθανάσιος Ζαχαρόπουλος.

Το θέρος 1933 στο ξενοδοχείο έμεινε ο Γερμανός Στρατάρχης του Α' Παγκοσμίου Πολέμου Makensen. Από 1937 - 1941 το B.B.B. γνώρισε ημέρες δόξας και παραθέτισαν: Ο προσωπικός γιατρός του Αυτοκράτορα της Αιθιοπίας Χαϊλέ Σελασίέ, ο Γερμανοεβραίος προσωπικός γιατρός του βασιλιά της Ελλάδος Γεωργίου Β' Meyer, ο τότε πρεσβευτής της Βραζιλίας, ο ομογενής από Αίγυπτο μεγαλέμπορος Κιτροέφ και άλλοι. Τα απογεύματα ερχόταν συχνά για καφέ ο τότε Αρχηγός του Επιτελείου Αντιστράτηγος και μετέπειτα Στρατάρχης Αλέξανδρος Παπάγος ο οποίος παραθέριζε στην Βυτίνα. Στις αρχές της δεκαετίας του 1950 ήρθαν και παρέμειναν στο ξενοδοχείο ο τότε Υπουργός και κατόπιν Πρωθυπουργός Γεώργιος Παπανδρέου (δύο φορές), ο παντοδύναμος υπουργός Συντονισμού Σπύρος Μαρκεζίνης με το βιομήχανο και Βουλευτή Αρκαδίας Τσάκαλο και ο πρεσβευτής Κομανός. Στους ενοίκους του ξενοδοχείου συγκαταλέγονται ο συγγραφέας Μάριος Πλωρίτης και οι ηθοποιοί Λάμπρος Κωνσταντάρας και Αλίκη Βουγιουκλάκη. Η τελευταία ήρθε για πρώτη φορά σε ηλικία 10 χρονών με τον πατέρα της τότε Νομάρχη Αρκαδίας Συνταγματάρχη Βουγιουκλάκη στα τέλη Μαΐου 1942 φιλοξενούμενοι του διαχειριστή του ξενοδοχείου Λυκούργου Λιαρόπουλου. Ο οδηγός του Νομάρχη ήτο ο από Βυτίνα Γιάννης Πέτρ. Λάγιος. Τη δεκαετία του 60 παρέμεινε για ένα μήνα στο ξενοδοχείο με σκοπό την έκκούραση και την προπόνηση η ποδοσφαιρική ομάδα του Παναθηναϊκού

Το καλοκαίρι 1952 έγιναν και τοπικά καλλιστεία στο ξενοδοχείο στα οποία έλαβαν μέρος οι Βυτινιώτισες Παρή Θεοφιλίπούλου, Νικολέτα Χαμεζούπουλου, Γιώτα Λαμπρινούπουλου, Ευρίκλεια Λιακοπούλου και άλλες όμορφες νέες.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΙΑΝΝΗΜΑΡΑΣ Ο γυμναστής που σημάδεψε με το πέρασμά του το Γυμνάσιο Βυτίνας

ΓΡΑΦΕΙ: Ο Γεώργιος Κ. Θολιβέρης μέλος του δ.σ. του συλλόγου Παναγιτισιωτών. (αντί μνημοσύνου)

«Νούς υγιής εν σώματι υγιείς» Αυτό βροντοφωνούσε κάθε μέρα ο Γυμναστής μας στο Γυμνάσιο Βυτίνας τη δεκαετία του πενήντα. Ο ασύγκριτος δάσκαλός μας ο Παναγιώτης Γιαννημάρας μοχθούσε κυριολεκτικά για να μας γυμνάσει σωματικά και ψυχικά. Μόνο με ένα απλό νέυμα τουκαί πριν ακόμα εκάλι το παράγγελμά του «ΠΡΟΣΟΧΗ», ένα Γυμνάσιο ολόκληρο με τριακούσιους και πλέον μαθητές γινόταν «στήλη άλατος», όπως έλεγε χαρακτηριστικά ο ίδιος. Ο θαυμαστός αυτός άνθρωπος ανάλωσε πραγματικά τη ζωή του στο σχολείο και στα παιδιά. Ο μοναδικός που πίστευε σ' αυτό που έκανε και γι αυτό δεν υπήρχε άσκηση, παιχνίδι, χορός και τραγούδι που να μη μας το μάθει. Κάθε πρωί, μετά την προσευχή, έπρεπε να τραγουδήσουμε όλοι μαζί «επάνω πάλι στην Ακρόπολη Ελληνική σημαία κυματίζει». Αυστηρός αλλά δίκαιος και ακέραιος χωρίς ταλαντεύσεις και περιστροφές. Ακούραστος και όρθιος όλη την ημέρα μας γύμναζε και μας δίδασκε και απαιτούσε να γίνουμε υγιείς και ευθυτενείς όπως ήταν κι αυτός. Ο υποδειγματικός αυτός άνθρωπος με τον γρανιτένιο χαρακτήρα δεν μας έκανε μόνο γυμναστική, μας έμαθε να είμαστε σωστοί, να λέμε την αλήθεια και το βλέμμα μας να είναι πάντα ψηλά. Μας χάραξε βαθειά μέσα στην ψυχή μας τον πατριωτισμό και την Ελληνική Εθνική Ιδέα. Γι' αυτό την 25η Μαρτίου και την 28η Οκτωβρίου κάθε χρόνο μας οδηγούσε από τα χαράματα, γύρω - γύρω στη Βυτίνα τραγουδώντας - όλοι μαζί το «εθνινό». «Μαύρη είναι η νύχτα στα βουνά σους βράχους πέφτει χιόνι...»

Ο αείμνηστος γυμναστής Π.Γιαννημάρας στην παρέλαση της 25-3-1952

Δεν πιστεύω να πέρασε άλλος πιο σπουδαίος καθηγητής από το Γυμνάσιο της Βυτίνας. Οι Γυμναστικές επιδείξεις που έκανε το Γυμνάσιο μας την εποχή που ο θρυλικός πλέον για μας «Παναγιώτης» ήταν Γυμναστής θα μείνουν αξέχαστες και ίσως ήταν οι μοναδικές στην ιστορία του τόπου μας.

Δυστυχώς όμως, όταν έφυγε από τη ζωή αυτή, αυτός ο σπουδαίος άνθρωπος, εμείς οι παλιοί μαθητές του, δεν ειδοποιηθήκαμε από κανέναν για να παραστούμε στην κηδεία του, να τον αποχαιρετήσουμε για να του πούμε ένα ακόμη ευχαριστώ για τους κόπους του.

Σεβαστέ και αξέχαστε Δάσκαλε μας σ' ευχαριστούμε πολύ γι' αυτά που μας έμαθες και ευχόμαστε ο πανάγαθος Δημιουργός να αναπαύσει την αγνή ψυχή σου μετά των Δικαίων και των Αγίων. Εφέτος ολοκληρώθησαν δέκα τρία χρόνια από τότε που έφυγε από κοντά μας ο αείμνηστος «Παναγιώτης», τα λίγα λόγια μου αυτά ας είναι παντοτινό μνημόσυνο στη μνήμη του.

2010 Χειρότερο ή καλύτερο;

• συνέχεια από τη σελ. 1

πιστεύει ότι όλοι σπεύδουν να τον βοηθήσουν, ενώ όλα καταλήγουν σε βάρος του. Τι περιμένει άραγε το 2010; Να ακούσει μια αλήθεια. Η καθημερινότητα είναι αυτή που τον απασχολεί. Θέλει καπόυα σταθερότητα. Θέλει λιγότερο βία και μεγαλύτερη ασφάλεια. Θέλει μια ένδειξη ότι τα πρόγραμμα θα είναι καλλίτερα. Και ο νέος μέσα σε αυτά επιθυμεί την εξασφάλιση της δυνατότητας να βρίσκεται δουλειά. Ας ε

λογοτεχνική σελίδα

3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1912 Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΣ

«ο Ελληνικός στόλος, υπο τον Ναύαρχο Κουντουριώτη,
νίκησε τον Οθωμανικό και τον υποχρέωσε να εγκλεισθεί
και πάλι στα Λαρδανέλλια».

ΓΡΑΦΕΙ: ο Κάρολος Μωραΐτης δημοσιογράφος - συγγραφέας

Ο ναύαρχος Κουντουριώτης

Τις πρώτες εβδομάδες από την έναρξη του Α' Βαλκανικού Πολέμου, (5-10-1912) ο Τουρκικός Στόλος, υπό τη διοίκηση του υποναύαρχου Ραμή Μπέτη παρέμεινε προστατευμένος στα στενά των Δαρδανελλών χωρίς να επιχειρήσει έξοδο προς το Αιγαίο. Αντίθετα ο Ελληνικός στόλος υπό την διοίκηση του υποναύαρχου Παύλου Κουντουριώτη, κράτησε από την αρχή επιθετική στάση. Μετά τον απόπλου του από το Παλαιό Φάληρο μετέβη στο Αρτεμίσιο και μετά από ολιγόμερο ελλιμενισμό εκεί απεφασίσθη να μεταβεί στη Λήμνο και να εγκατασταθεί στον όρμο του Μουδρού. Από εκεί με συνεχείς περιπολίες – κυρίως των αντιτορπιλικών – παρακολουθούσε υψηλημέρον τα Στενά. Στο μεταξύ άλλα πλοία του Στόλου μετέβησαν με αγήματα σε νησιά του Βορείου και Ανατολικού Αιγαίου (Θάσος, Σαμοθράκη, Ίμβρος, Τένεδος, Αγ. Ευστράτιος, Χίος, Μυτιλήνη, Σάμος) καθώς και στο Άγιο Όρος και τα απελευθέρωσαν. Μετά την απελευθέρωση της Τενέδου (24 Οκτωβρίου / 6 Νοεμβρίου), ο Κουντουριώτης απέστειλε τηλεγράφημα προς τον Τούρκο ναύαρχο με το μήνυμα «Σας περιμένομεν».

Την 1η Δεκεμβρίου το Τουρκικό καταδρομικό «Μετζιτέ» έζηλε των Δαρδανελλών. Τα Ελληνικά πλοία, που παρακολούθουσαν από κοντά τα Στενά, το αντελήφθησαν, έσπευσαν κατ' αυτού και παράλληλα ειδοποίησαν τον Κουντουριώτη. Αμέσως σήμανε συναγερμός. Τα Ελληνικά αντιτορπιλικά αντάλλαξαν με το εχθρικό σκάφος βολές, χωρίς να πλησιάσουν πολύ σύμφωνα με τις διαταγές, που είχαν πάρει και περίμεναν τα υπόλοιπα πλοία του Στόλου. Στο μεταξύ το «Μετζιτέ» μετά το σύντομο έκπλου του επανήλθε στη βάση του. Ο Ελληνικός στόλος καθ' όλη τη διάρκεια της νύχτας της 1ης Δεκεμβρίου, την ημέρα και τη νύχτα της 2ης περιπλούσε προληπτικά προ της εισόδου των Δαρδανελλών. Τελικά το πρώτη της 3ης Δεκεμβρίου στις 8:55 διεγράφησαν στον ορίζοντα σκιαγραφίες πολεμικών πλοίων που ανέπλεαν στα στενά και μετά από λίγο αναγνωρίστηκαν τα θωρηκτά «Χαϊρεντίν Μπαρμπάροσσα», η ναυαρχίδα του Τουρκικού Στόλου, «Τουργούτ Ρεϊς», Μεσουντίε και Ασάρι-ι-Τεφίκ, το καταδρομικό «Μετζιτέ» και αρκετά αντιτορπιλικά.

Ο Στόλος του Αιγαίου αποτελούμενος από το θρυλικό Αβέρωφ, τη ναυαρχίδα του Στόλου, τα τρία παλαιά βαριά θωρηκτά «Υδρα» «Σπέτσες» και «Ψαρά» τα τέσσερα μεγάλα νεότερα αντιτορπιλικά «Αετός» «Ιέραξ», «Πλάνθηρ» και «Λέων» τα αποκαλούμενα θηρία τα δύο επίσης νεότερα αντιτορπιλικά «Νέα Γενεά» και «Κεραυνός» και οκτώ παλαιότερα μικρά αντιτορπιλικά των τύπων «Θυελλής» και «Νίκης» έσπευσαν να συναντήσουν τον εχθρό. Τα τέσσερα Τουρκικά θωρηκτά με την έξοδο τους έστριψαν δε-

ξιά παραπλέοντας το ακρωτήρι της Έλλης (επειδή δεν ήθελαν να απομακρυνθούν από τα παράκτια πυροβόλα), ενώ τα ελληνικά στράφηκαν προς συναντησή τους. Αμέσως σήμανε πολεμική έγερση. Η πορεία του στόλου ανεστράφη δια διαδοχικής στροφής προς βορράν, τα ανιχνευτικά τάχηκαν σε μια στήλη αριστερά και σε απόσταση 1000 μέτρων από τα θωρηκτά. Τα δε υπόλοιπα αντιτορπιλικά «πρύμπθεν αυτών». Τότε από τη ναυαρχίδα απεστάλη προς τα πλοία του στόλου το ιστορικό σήμα του ναυαρχου Κουντουριώτη.

«Με την βοήθειαν του Θεού, τας ευχάς του Βασιλέως μας και εν ονόματι του δικαίου, πλέω μεθ' ορμής ακαθέκτου και με την πεποίθηση της νίκης κατά του εχθρού του Γένους».

Οι πορείες των αντιπάλων στόλων συνέκλιναν συνεχώς. Στις 09:22 ο τουρκικός στόλος άνοιξε πρώτος πυρ από απόσταση 12.500 μ., ενώ ο ελληνικός περιμενει 3 λεπτά ανοίγοντας πυρ στις 09:25 από απόσταση 12.000μ. Τα τουρκικά θωρηκτά έβαλλαν κυρίως εναντίον του Αβέρωφ με ταχύ πυρ αλλά χωρίς επιτυχία, ενώ και το Αβέρωφ δεν έκανε ακριβείς βολές.

Στις 09:35 ο Παύλος Κουντουριώτης θέλοντας να επωφεληθεί από την υπεροχή ταχύτητας του Αβέρωφ αποδέσμευσε το στόλο από τις κινήσεις της ναυαρχίδας του. Η διοίκηση του υπόλοιπου στόλου πέρασε στα χέρια του πλοίαρχου, μοιράρχου Π. Γκίνη υψώνοντας το σήμα «Ζ» (που σημαίνει κινούμαι ανεξάρτητα) και όρμησε ακάθεκτος με ταχύτητα 21 κόμβους κατά του εχθρού, διαγράφοντας τόξο μπροστά από την γραμμή του Τουρκικού στόλου με σκοπό να υπερφαλαγγίσει τα τουρκικά θωρηκτά και να τα βάλει μεταξύ των πυρών του Αβέρωφ και των υπολοίπων ελληνικών θωρηκτών. Ο ελιγμός λέγεται «Ταύ» και πραγματοποιήθηκε με επιτυχία από τα λαπωνικά θωρηκτά εναντίον των ρώσων στην ναυμαχία της Τουσιούμα (1904).

Η απόσταση μεταξύ των αντιπάλων στόλων έφτασε σε 2850 με αποτέλεσμα να αιφνιδιαστούν οι Τούρκοι, η Τουρκική γραμμή να διασπασθεί και τα Τουρκικά πλοία να σπεύσουν να κλειστούν στα στενά. Τα υπόλοιπα Ελληνικά πλοία, που έφτασαν εν των μεταξύ, είδαν τον Τουρκικό στόλο να σπεύδει να ζητήσει προστασία στα επάκτια πυροβολεία των στενών.

Οι απώλειες των Τούρκων ήταν 58 νεκροί και πολλοί τραυματίες, ενώ του Ελληνικού στόλου ασήμαντες. Ο «Αβέρωφ» δέχτηκε τέσσερα βλήματα χωρίς να υποστεί βλάβες, ενώ χάθηκαν δύο άνδρες, του ο ένας των οποίων ήταν ο ανθυποπλοίαρχος Μαμούρης.

Την επομένη η Κουντουριώτης έστειλε την αναφορά του στο Υπουργείο Ναυτικών. Ο παράτολμος ελιγμός του θεωρήθηκε «ασυλλόγιστος πρωισμός» και ακόμα και ο βασιλεύς Γεώργιος Α' του τηλεγράφησε συστήνοντας το σύνεση και ψυχραμία. Τον ελιγμό του Κουντουριώτη δικαιολόγησε ο αντιπλοίος Ραμής στο Ναυτοδικείο, όταν παραπέμφθηκε για την υποχρώση από τη ναυμαχία, όπου απολογεύμενος είπε ότι αν δεν έστρεφε για να απομακρυνθεί θα βρισκόταν μεταξύ δύο πυρών. Ο Ραμής αθωάθηκε.

Η ναυμαχία αυτή απέδειξε για μια ακόμα φορά στην ιστορία την ικανότητα και τη ναυτούσην των Ελλήνων. Η επόμενη απόπειρα των Τούρκων για έξοδο από τα στενά και αντιμετώπιση των Ελλήνων έγινε στις 5 Ιανουαρίου του 1913, όπου υπέστησαν δεινή ήττα αυτή τη φορά στη ναυμαχία της Λήμνου μετά από την οποία δεν τόλμησαν να αναμετρηθούν πάλι με τον Ελληνικό στόλο.

To θωρηκτό «Αβέρωφ».

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΤΟΙΚΟΙ, ΤΗΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ ΑΠΟΙΚΟΙ

ΓΡΑΦΕΙ: Ο ποιητής Χρυσόστομος Κριμπάς

Λυκάων ο παμπάλαιος, γενάρχης των Αρκάδων ογδόντα γιους απότηρης, μετά πολλών μονάδων. Το τέκνο του ο Μακεδών, μ' Αρκαδική ομάδα επίγυαν και αποίκισαν, τη Βόρεια την Ελλάδα. Ίδρυσαν πόλεις και χωριά, στεριώσαν κοινωνία κι αμέσως την ονόμασαν, χώρα Μακεδονία. Του Μακεδόνα τ' όνομα, πήρε του αρχηγότητη αυτού του ριζικέλευθου του νεφεληγερέτη. Αργότερα ο Φιλιππος, τ' Αλέξανδρος ο πατέρας να πλήξει αποφάσισε, το περσικό το τέρας. Θέλησε ο Ιδιοφύης, Έλληνες να ενώσει τους Πέρσες στις εστίες τους, να εξουδετερώσει. Σχέδιο μεγαλεπήθολο, που θα 'κανε το Γένος να στρέψει κατά των Περσών, το ιερό μας μένος. Το μένος το ασύγαστο, για όσα είχαν κάνει ενάντια στην πατρίδα μας, οι βάρβαροι Περσιάνοι. Και όταν αποφάσισε Έλληνες να ενώσει μετήθητε τρόπους δραστικούς, για να το κατορθώσει. Κατέβηκε στην Κόρινθο, Φιλιππος ο ιθύνως όπου ανακρύπτηκε, άρχοντας των Ελλήνων.

Μένος αυτός της ημέρας ήταν απόσταση 21 κόμβους κατά του εχθρού της Φθάνασια, βάρβαρος να λατίσει. Ήταν πολύ περήφανη κι ελεύθερη να μένει να λάμπει, ν' ακτινοβολεί, σ' όλη την οικουμένη.

Πήρε αλκή και δύναμη, σαν μυθικός Ανταίος. Σαν έφθασε στην ξακουστή, την πόλη τη Νεστάνη να τον τιμήσουν έσφαξαν οι κάτοικοι, μια στάνη. Μια στάνη γιδοπρόβατα και άλλη από βόδια να φένει τα στρατεύματα, να' χουν γερά τα πόδια. Για να βαδίζουν σταθερά, να φένουν στο σκοπό τους. Στο στόχο τον πατριωτικό και τον προορισμό τους. Σήμερα, ακόμη σώζεται, μες στη Νεστάνη η βρύση που έμελε τον Φιλιππο, νεράκι να ποτίσει. Ο βασιλίας συνέχισε την ένδοξη πορεία τιμητικά τον δέχτηκαν σ' όλη την Αρκαδία. Στη Μαντίνεια έφθασε, πήγε στην Τεγέα κι ύστερα στη Λυκόσουρα, προγονική τη γαία Πατρίδα του Λυκάοντα ήταν αυτή η πόλη ο πιο αρχαίος οικισμός, στην οικουμένη όλη. Μες στον ναό της Δέσποινας, μπαίνει και προσκυνάει και γι' άλλους τόπους μακρινούς, αμέσως ξεκινάει. Σπεύδει όλους τους Έλληνες, μαζί να ξεσηκώσει το σχέδιο το παράτολμο, ευθύς να ενσαρκώσει. Έτσι, που η Ελλάδα μας, δύναμη ν' αποχτήσει για να μπορεί θανάσιμα, βάρβαρους να λατίσει. Όστε πολύ περήφανη κι ελεύθερη να μένει να λάμπει, ν' α

γράμματα αναγνωστών μας

Α πό τον αναγνώστη μας Βυτιναίο κ. Μπασάκο Γεώργιο λάβαμε την πιο κάτιο επιστολή σχετικά με το ιστορικό άρθρο του προέδρου του συλλόγου κ. Παπαδέλου στο φύλλο του περιοδικού Μαΐου- Ιουνίου και αφορά τους Βυτιναίους ήρωες της αντίστασης Λάκη Σάντα και Ματθαίο Πόταγα. (Τη δημοσιεύουμε λίγο καθυστερημένα, διότι η επικαιρότητα της ώλης των προηγουμένων φύλλων δεν άφησε χώρο)

«Αγαπητοί φίλοι:

Σχετικά με το δημοσίευμα στο υπ' αριθμ. 178 φύλλο της εφημερίδος σας και στις σελίδες 4 και 5 στο οποίο αναφερθήκατε για τους δύο (2) Βυτιναίους αντιστασιακούς της γερμανικής κατοχής, έχω να κάνω τις κάτωθι παρατηρήσεις και διευκρινήσεις για τον Μάθιο Πόταγα ως φίλος που κάνωμε παρέα μαζί με τους υπολοίπους νέους της Βυτίνας εκείνης της περιόδου που έζησα έντονα τα γεγονότα του τραγικού θανάτου Μάθιου Πόταγα.

Ο μέν Μάθιος Πόταγας ήταν Βυτιναίος από πατέρα, ο δε Λάκης Σάντας από μητέρα. Ο Μάθιος Πόταγας επηρεασμένος από τα γεγονότα των ημερών εκείνων, πήρε το περίστροφο του πατέρα του και με ένα προσωπικό συνγιά έφυγε από το σπίτι του με σκοπό να σκοτώσει Γερμανό μοτοσικλετιστή που από 27 Απριλίου 1941 και μετέπειτα δήχοντο μεμονομένοι, έσπησε το καρτέρι του κοντά στο πόρην Χάνι του Κουτρουμπή. Τα περιστατικά έχουν ως εξής

α) Η φάλαγγα κατευθύνονταν από Πύργο μέσω Βυτίνας - Αλιωνιστάνης προς Τρίπολη.

β) Ο Μάθιος δεν ήταν στην πλατεία της Βυτίνας, ούτε οι κάτοικοι του είδαν κατά την διέλευση της φάλαγγος από το χωριό.

γ) Η φάλαγγα σταμάτησε για λίγα λεπτά στην πλατεία της Βυτίνας. Ο επικεφαλής Ταγματάρχης κατήλθε τουν αυτοκινήτου του και κατευθύνοντας προς τους παρευρισκομένους κατίκους του χωριού μέσω του

Σπάνια φωτογραφία του 1939 από το αρχείο Γ. Μπασάκον. Όρθιοι από αριστερά:
Ματθαίος Πόταγας, Γιάγκος Αγριέας,
Πέτρος Γιώτης, Όμηρος Σταθόπουλος,
Άρης Σταθόπουλος. Καθήμενος Τρύφων
Ζαχαρόπουλος.

διερμηνέα είπε: Έχετε και άλλους τέτοιους στο χωριό σας και χωρίς να δώσει εξηγήσεις έφυγε για Τρίπολη.

δ) Τα οχήματα δεν ήσαν τεθωρακισμένα ή τανκς (Πάντερ), αλλά οκτώ (8) μικρά αυτοκίνητα τετραθέσια τύπου RENAULT Τ χρώματος γκρι.

Τα παραπάνω στοιχεία τα γνωρίζω ως αυτόπτης μάρτυρας, καθώς τα οχήματα πέρασαν από μπροστά μου και τα είδα όταν δήχοντο έξι από το ξενοδοχείο Βίλα Βάλος (Β.Β.Β.). Ο Μάθιος Πόταγας δεν ήταν δυνατόν να δει την φάλαγγα στην πλατεία και μετά να πάει στο Χάνι του Κουτρουμπή δια να στήσει καρτέρι στα ήδη διελθόντα αυτοκίνητα. Ορισμένοι απ' την παρέα μας η οποία αποτελείτο α-

πό τους αδελφούς Κώστας και Μίμης Γκότσης, οι αδελφοί Λάμπτης και Τιτίκα Αντωνιάδη από Σέρρες, οι αδελφοί Αποστόλης και Πέτρος Γιώτης, οι αδελφοί Πέτρος και Παύλος Μαρνέλης από Ιωάννινα, Σπύρος Τσίρος, ο γιος και η κόρη του ιατρού φυματιολόγου Γεωργανόπουλου από Πειραιά, ο Τρίφωνας Ζαχαρόπουλος εγγονός του ευεργέτου της Βυτίνας- ο Ομηρος Σταθόπουλος, οι αδελφοί Γιώργος και Αθηνά Λυμπερόπουλοι από Αθήνα, Άρης Σταθόπουλος από Καλαμάτα, ο Μίμης Καλάκος, ο αντιστασιακός Λάκης Σάντας και άλλοι που δεν ενθυμούμαι, υπήρξαν αυτόπτες μάρτυρες της διέλευσης της γερμανικής φάλαγγος από την Βυτίνα (εκάθιντο στο καφενείο της πλατείας Οίκονομηδή) και μπορούν να επιβεβαιώσουν τα παραπάνω. Επίσης στην περιοχή που έγινε η δολοφονία του Μαθιού έβοσκαν τα πρόσωπά τους 2-3 τοπαναράιοι όπου είδαν την όλη τραγική στηνή από μακρινή απόσταση. Μάλιστα ένας εξ αυτών ακόμα ζει Τον νεκρό πρώτη τον αντίκριση Διαμάντι Σταθόπουλον του Γεωργίου, επιτρέφουσα από Πυργάρι στην Βυτίνα. Παρόμοια ενέργεια όπως του Μαθιού εκείνες τις ημέρες, συνέβη στην Σερβία από Σέρβο ο οποίος εσκόπωσε Γερμανό και για αντίποινα οι Γερμανοί έκαψαν το χωριό του. Το χρονικό διάστημα που ο Μάθιος έφυγε από το σπίτι του μέχρι της δολοφονίας του ευντηρείτο τροφοδοτούμενος από τον φίλο και συμπατριώτη του Μίμη Αθαν. Καλάκο.

Στις 27-4-1941 ο Γερμανός ο οποίοι κατεδίωκαν τους Εγγλέζους, γερμανικά αεροπλάνα Στούκας με 87 πετώντας επάνω από την Βυτίνα έριψαν 2-3 βόμβες οι οποίες έπεσαν μεταξύ κτημάτος Πανταζοπούλου και Δασάκη με σκοπό να σκοτώσουν τυχόν κρυπτομένους Εγγλέζους.

Γεώργιος Μπασάκος
Νικοπόλεως 42-44 11254 ΑΘΗΝΑΙ

Σημείωση του προέδρου του συλλόγου και συντάκτη του άρθρου. «Οι μαρτυρίες αυτοπτών μαρτύρων για ένα ιστορικό γεγονός είναι πολύτιμες και ευχαριστώ τον κ. Μπασάκο για τις διορθώσεις του. Οι δικές μου πληροφορίες προέρχονται από το δημοσίευμα του προέδρου του συλλόγου των «εν Αθήναις Βυτιναίων» αειμνήστου Χρήστου Αναγνωστόπουλου, ο οποίος στη ΒΥΤΙΝΑ στο φύλλο 20 (Μάιος- Ιούνιος 1982) στη φέρερωμά του για το Ματθαίο Πόταγα γράφει «στις 2 Μαΐου 1941 τημήματα του Γερμανικού στρατού κατοχής προερχόμε-

να εκ Τριπόλεως διήλθον εκ Βυτίνης κατευθύνομενα προς Πύργον». Ανεξάρτητα όμως των λεπτομερειών, όπως η πορεία και η σύνθεση της φάλαγγας, το μεγαλείο της θυσίας του νεαρού Ματθαίου Πόταγα παραμένει και μάλιστα, όταν είναι το πρώτο θύμα των κατακτητών σε πανελλήνια κλίμακα ή τουλάχιστον από τα πρώτα. Σε ένα τιμητικό άρθρο προβάλλεται πάντοτε η πράξη του πρωταγωνιστή και ιδιαίτερα όταν είναι νεκρός, οι λεπτομέρειες έχουν και αυτές την αξία τους, εφόσον δεν αλλιώνουν τις πράξεις των πρωταγωνιστών.»

ΜΙΑ ΕΝΘΟΥΣΙΩΔΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ο φίλος Δημήτρης Παπαγιαννακόπουλος, παλαιό μέλο του Δ.Σ του συλλόγου και για πολλά χρόνια υπέθυνος έκδοσης της ΒΥΤΙΝΑΣ και γνώστης των δυσκολιών αυτής της προσπάθειας, μας έστειλε επιστολή εκφράζοντας τον ενθουσιασμό του για τη μορφή του ημερολογίου. Τη δημοσίευση όχι για «ευλογήσουμε τα γένια μας», αλλά για να τονίσουμε και να δεξιότερης από το Βυτινιώτικο αίσθημα επικοινωνίας, ευγένειας και ζεστασίας, που εξακολουθεί να υπάρχει σε πείσμα της αλλοτριωτικής εποχής μας. Ευχαριστούμενος προς τον φίλο Δημήτρη για τις διαπιστώσεις του, που αποκοτούν μεγαλύτερη αξία, όταν προέρχονται από ένα παλαίμαχο και έμπειρο στέλεχος του συλλόγου, αλλά εμφυγώντας με ευνέσιμη τον πόνο της προστασίας μας.

Προς: Πρόεδρο Δ.Σ. Συλλόγου των Απανταχού Βυτιναίων & Φίλων της Βυτίνας «Ο ΑΓΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝ» κ. Παναγιώτη Παπαδέλο

Αγαπητέ Παναγιώτη

Έλαβα σήμερα την εφημερίδα του Συλλόγου μας και το ημερολόγιο του 2010. Η καταπληκτική ιδέα σας να αφιερώσετε το ημερολόγιο στην ιδιαιτέρους κάλλος γένος, επισκέπτες, αρμόδιους δημόσιους φορείς κλπ.) για την ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων προστασίας με εντυπωσίασε. Σαν άνθρωπος που έχω ιδιαίτερα ευαισθητοποιηθεί για θέματα περιβάλλοντος και από 10ετίας έχω αρθρογραφήσει για την ανάγκη προστασίας του, αισθάνομαι την υποχρέωση να συγχαρώ για την υλοποίηση της

ιδέας αυτής (συγκέντρωση του υλικού και έκδοση του ωραίου αυτού ημερολογίου), τόσο εσάς προσωπικά, όσο και τα μέλη του Δ.Σ., αλλά και τον εξαρχότερο Θανάση Λαμπρόπουλο. Είσθε όλοι πραγματικά αξέπαινοι!

Είναι δυστυχώς πραγματικότητα σήμερα ότι η κλιματική αλλαγή έχει ήδη αρχίσει να επιδρά δυσμενώς στη φύση και θέτει σε τρομερή δοκιμασία και τους Εθνικούς Δρυμούς, περιλαμβανομένου και του Μαινάλου (που για εμάς είναι Εθνικός Δρυμός!), καθώς αινένται συνεχώς το ρύσκο πυρκαγιάς. Πραγματικά θλίβομαι βλέποντας τις βίλες που ξεφυτρώνουν ανορθόδοξα στο ελατόδασος της Βυτίνας στη θέση που πριν υπήρχαν περήφανα έλατα. Το θέαμα είναι αποκαραστάθηκε αλλά άλλες μορφές δεσμεύσεων και περιορισμών εμφανίζονται για τον πολίτη του 2010. Τρομοκρατία, κοινωνική ανασφάλεια, βία και τόσα άλλα που κάνουν τη ζωή, ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις, τόσο ευνόησης όπως δεν είναι ευνόησης, πρόγραμμα που κάνει περισσότερο επιτακτική την ανάγκη δραστηριοποίησης της Πολιτείας και όλων των φορέων για να αποτραπούν οι χειρότερες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της κακοποίησης του περιβάλλοντος από τον άνθρωπο. Κανείς πλέον δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι δεν γνωρίζει το πρόβλημα και τις επιπτώσεις του στο άμεσο μέλλον.

Με την ευκαιρία θέλω να σας συγχαρώ και για τη σημαντική βελτίωση της εφημερίδας του Συλλόγου μας, γιατί προσωπικά γνωρίζω πόση προσπάθεια και κόπος απαιτείται για την σύνταξη και έκδοση της Εύχομας ολόψυχα πάντα επιτυχίες στο έργο σας και «Καλά Χριστούγεννα».

Με εκτίμηση
Δημήτρης Παπαγιανν

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΣΕ ΑΝΩΤΑΤΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

Δημοσιεύουμε συμπληρωματικά και άλλες επιτυχίες νεαρών Βυτινιώτων στα ΑΕΙ και ΤΕΙ, που πληροφορθήκαμε αργότερα.

1. Μαρία Κ. Γόντικα στη σχολή μηχανικών και μηχανικών Η/Υ του Ε.Μ.Π
2. Κων/νος Γκούβας (εγγονός Ελένης Γκούβα το γένος Ζ. Μαρκοπούλου) στο τμήμα Βιολογίας του Παν/μίου Αθηνών
3. Ιωάννα Χ. Κορδαλή (εγγονή της Γκόλφω Πλέσσια) στο Οικονομικό τμήμα της ΑΣΟΕΕ
4. Ευγενία Τρ. Πετεινού στο τμήμα Πολιτικής επιστήμης και Διεθνών σχέσεων του Πανεπιστημίου Κορινθίου.
5. Δημήτριασ Σίνας (γιος της Ντίνας Κοκκαλιάρη) στα ΤΕΦΑΑ Αθήνας

ΕΚΦΡΑΣΗ ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΩΝ

- Στην εγγονή μου Φωτεινή Λάγιου του Πέτρου, που απέκτησε την ειδικότητα της ιατρού καρδιολόγου, εύχομαι καλή και ευδόκιμη σταδιοδρομία.

Η γιαγιά της Φωτεινή Λάγιου

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Απεβίωσε και ετάφη στον Πειραιά η Παναγιώτα Θωμά το γένος Νικολάου Τσουρή (Νικολάρα) επών 87
- Απεβίωσε και ετάφη στην Αθήνα η Ελένη Σωτηρίου Αναγνωστοπούλου επών 90.
- Απεβίωσε στις 9-12 και ετάφη την επόμενη στη Βυτίνα η Αγγελική (Κούλα) Μπαμπίλη - Πούλια επών 76.
- Απεβίωσε στην Αμαλιάδα όπου και ετάφη στις 27-11-09 η Ξένη Π. Κινινή επών 87.
- Απεβίωσε μετά από ολιγομερη ασθένεια στο Παναρκαδικό Νοσοκομείο Τρίπολης στις 16-12-09 και ετάφη την επόμενη στη Βυτίνα ο Απόστολος Δ. Λιαρόπουλος επών 80

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

- Τελέστηκε από τους οικείους του στον Ι.Ν του Αγίου Τρύφωνα το εξάμηνο μνημόσυνο σε μνήμη του Αποστόλου (Λάκη) Παπαλάμπρου.
- Στις 29-11 τελέστηκε στο Μαρκόπουλο - Αττικής το επτάμηνο μνημόσυνο της Αδαμαντίας Κάρκουλα κόρης του μελούς του Δ.Σ του συλλόγου μας Βασιλή Κάρκουλα, η οποία είχε χάσει τη ζωή της πέρσι, την ίδια μέρα του μνημόσυνου, σε αυτοκινητοποικιλού δυστύχημα.
- Στις 29-11-09 τελέσθηκε από τους οικείους του στον Ι.Ν. Αγίου Τρύφωνος το 40ήμερο μνημόσυνο του Τριαντάφυλου Παπαναστασίου.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΕ ΜΝΗΜΗ

1. 150 € Οι Φανή, Μαρία, Ζαχαρούλα Μαρκοπούλου σε μνήμη του πατέρα τους Δημήτριου Μαρκοπούλου παλαιού μέλους του Δ.Σ του συλλόγου των απανταχού Βυτινιών.
2. 50 € Ο Γεώργιος Θλιβέρης σε μνήμη Κούλας Μπαμπίλη.
3. 500 € Οι Διονύσης, Θεόδωρος και Ιωάννης Κινινής σε μνήμη της μητέρας τους Ξένης Π. Κινινή.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΥΠΕΡ ΝΑΟΥ

Η κ. Αφροδίτη Κολομπόκου προσέφερε σε μνήμη του ιερέως Χαραλάμπους Τζίφα το ποσόν των 15.000 € για την αντικατάσταση της στέγης του ιερού Ναού «Γενέθλιον της Θεοτόκου». Το εκκλησιαστικό συμβούλιο του Αγίου Τρύφωνος ευχαριστεί θερμά για την προσφορά και εύχεται για την ανάπτυξη της ψυχής του αειμνήστου ιερέως Χαραλάμπους Τζίφα.

Για το εκκλησιαστικό συμβούλιο
Π. Νικόλαος Ντάβος ιερεύς

Νεκρολογίες

Τριαντάφυλλος Παπαναστασίου

Στις 24 Οκτωβρίου 2009 έφυγε αναπότελε από κοντά μας ο συμπατριώτης Τριαντάφυλλος Παπαναστασίου. Ο θάνατός του προκάλεσε μεγάλη συγκίνηση και βαθιά θλίψη, όχι μόνο στη Βυτίνα, αλλά σε ολόκληρη την περιοχή της Αρκαδίας όπου ήταν γνωστός και πολύ αγαπητός. Γιατί ο Τριαντάφυλλος Παπαναστασίου ήταν εκλεκτός άν-

θρωφος, σποργικός πατέρας, έντιμος, αξιοπρεπής, πιστός φίλος και πατριώτης, ηθικών και χριστιανικών αρχών πολίτης. Η μεγάλη του αγάπη για την γενέτειρά του τον οδήγησε στην έκδοση του ωραίότατου βιβλίου «Η ΕΛΑΤΟΦΥΤΗ ΒΥΤΙΝΑ» και πρωτοστάτησε με τη διακίνηση του στη συγκέντρωση χρημάτων, που διατέθηκαν στην ανοικοδόμηση του Ι.Ν. της Ζωοδόχου Πηγής Ελάτης. Συγγενείς και φίλοι σεβόμενοι την επιθυμία του αυτή προσέφεραν αντί στεφάνου υπέρ του Ι.Ν. Ζωοδόχου Πηγής τα παρακάτω ποσά: 150 € Μιχάλης Παπαβασιλείου

100 € Κων. Θ.Σταθόπουλος, Παν. και Μαρία Μέγα, Κων. και Έφη Ντινοπούλου, 50 € Οικ. Ν. Αλεξόπουλος, Λ. Ρήγας, Κ. Ρήγας, Ουρανία Ρήγα, Ευαγγελία Ρήγα, Ολυμπία Φίλη, Ιωάννης Σακελλαρίου, Μ. Σταθόπουλος - Κωτσάκη, Γεωρ. Ι. Σταθόπουλος, Γεωργ. και Ηλίας Μασούρος, Αθαν. Πλεύριος, Χρ. Κωνσταντίνοπουλος, Θεοφ. Παπαχατζής. 20 € Αποστ. Αναγνωστόπουλος, Σταύρος Ψιμούλης, Ιωαν. Αναστόπουλος.

Μαρία Σταθόπουλο - Κωτσάκη

ΣΕ ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ

Πέρασαν κιόλας πέντε μήνες από τότε που έφυγε από κοντά μας ο πατέρας μας. Τόσο ξαφνικά και απρόμενα, τόσο ήσαν.

Ο Δημήτριος Μαρκόπουλος, γιος του Ζαχαρία και της Φανής, γεννήθηκε στη Βυτίνα Αρκαδίας το έτος 1925. Τα μαθητικά του χρόνια τα πέρασε στη Βυτίνα δύσκολα με στερήσεις, η επιμονή του όμως για τα γράμματα τον βοήθησε να οπουδάσει και να εξελιχθεί επαγγελματικά και οικονομικά με γρήγορους ρυθμούς. Πρωταρχός σκοπός του να φοιτήσει στην Πανεπιστήμιο. Προκειμένου να εξοικονομήσει χρήματα για τις σπουδές του, αναγκάσθηκε να υπηρετήσει στην Αστυνομία. Σπούδασε πολλές επιστήμες στην Πάντειο Σχολή, απ' όπου αποφοίτησε το έτος 1952. Διορίσθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών, στον κλάδο των Εφο-

ριακών, ενώ παράλληλα φοιτούσε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Παντρεύτηκε το έτος 1954 την Ιωάννη Μποτοπούλου, την μητέρα μας, που στάθηκε στο πλεύρο του με αφοσίωση και αξιοπρέπεια μέχρι την λευτεία του πνοϊ. Αποφοίτησε απ' την Νομική Σχολή το έτος 1958, λίγες μέρες μετά την γένωση της δεύτερης κόρης του. Υπηρέτησε ως ελεγκτής σε πολλές Εφορίες και σε διάφορες πόλεις (Αθήνα, Χαλκίδα, Πάτρα...) και τελευταία με τον βαθμό του Διευθυντού στον Πολύγυρο Χαλκιδίκης ως Εφορος. Μετά την συνταξιοδότηση του συνέχισε να προσφέρει τις υπηρεσίες του ως φορολόγος σε γνωστούς, φίλους και συγγενείς. Οι συμβούλες του ήταν σωτήριες και ανεκτίμενες.

Αντικείμετος την ζωή με τόλμη, θάρρος και παρροήσια. Πάντα αγωνίζοταν για πετύχει τους στόχους του. Φύση δημιουργική και επιμονή. Στον επαγγελματικό χώρο του ήταν μια εξέχουσα προσωπικότητα και οι συνάδελφοί του τον θυμούνται για την ευστροφή, την οξύδερκεια και τις και-

νοτόμες ιδέες του, αλλά και την εργατικότητά του. Στην οικογένειά του ήταν επίσης δυναμική παρουσία. Κύριο μέλημά του, να οπουδάσουν οι κόρες του. Ακόμα θυμούσασε τα λόγια του: "...θα σπουδάσετε, ο κόσμος να χαλάσει. Πρέπει να είστε οικονομικά ανεξάρτητες στη ζωή σας!!!... Ειλικρινά τον ευγνωμονούμε και τον ευχαριστούμε για όλα όσα μας πρόσφερε...

Πέθανε στις 17-7-2009 στο Διακοφτό Αχαΐας κοντά στον κήπο του, που είχε φροντίσει στη στερνή του να φυτεψει με λουλούδια, που τόσο αγαπούσε. Ετάφη στην Ιδιαίτερη πατριδική του Γεωργία, νάρερε, νάρερε... Μην μας ξεχάσεις εκεί που βρίσκεσαι, όπου και να είσαι.

Οι κόρες σου

Φανή - Μαρία - Ζαχαρούλα Δημ. Μαρκοπούλου

έως αδύνατη για απάντηση για τα ανθρώπινα δεδομένα. «Το πεπρωμένο φυγείν αδυνατον» θα απαντούσε ο κλασικός Έλληνας, χωρίς αυτό να σημαίνει μαιρολατία, αλλά ανθρώπινη αδυναμία να αλλάξει το μέλλον του. Αφού λοιπόν είναι αδύνατη η αλλαγή, η καλλίτερη λύση είναι ο συμβιβασμός με την πραγματικότητα και τη μεγαλύτερη προσφορά των ζωντάντων σε αυτούς που φεύγουν είναι η μηνή. Εμείς να ευχηθούμε στο αναντικάταστο μέλος του Δ.Σ του συλλόγου μας και πατέρα της Διαμάντην, το φίλο Βασήλη, στην αγαπητή συζύγου του και το μικρό Γιώργο να θυμούνται πάντα τη Διαμάντη δραστηρία και ζωτική όπως ήταν, όταν ζούσε, και αυτό να είναι η παρηγορία στη μεγάλη τους θλίψη.

Το Δ.Σ του συλλόγου

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΧΩΡΙΣ ΤΗ ΔΙΑΜΑΝΤΟ

έρασε ένας χρόνος, και κανένας δεν κατάλαβε πότε, από τη θλιβερή εκείνη ημέρα στις 29-11, που έχασε τη ζωή της σε αυτοκινητοποικιλό δυστύχημα λίγο μετά τη μεσάνυχτα στο δρόμο του Μαρκόπουλου η εικοσάρχην Διαμάντη Κάρκουλα. Και αντί ο χρόνος να απαλύνει λίγο το πόνο των οικείων για την απώλεια, η απουσία έγινε πιο αισθητή. Και αυτό γιατί, όταν «φεύγεις ένας νέος, καλόγαμος, δραστήριος και ωραίος άνθρωπος, ο πόνος για όλους είναι μεγαλύτερος. Αναρωτείται κανένας γιατί να χ

ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΜΑΣ

ΠΑΓΓΟΡΤΥΝΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ

Συγκροτήθηκε σε σώμα το νεοεκλεγέν συμβούλιο, που προήλθε από τις εκλογές της 20-12. Επειδή η συγκρότηση έγινε, ενώ η εφημερίδα είχε δοθεί στο τυπογραφείο δημοσιεύουμε μόνο τα βασικά μέλη ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παναγιώτης Γ. Πλέσσιας (Βυτίνα)

Α' ΑΝΤΙΠΟΕΔΡΟΣ:

Παναγιώτης Κάππος (Λαγκάδια)

Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μαρία Σακκελαρίου

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μαρία Αγγελοπούλου

ΤΑΜΙΑΣ:

Τασούλα Κοκκαλιάρη (Βυτίνα)

Η συγκρότηση του νέου Δ. Σ της Παγγορτυνιακής ένωσης έχει ιδιαίτερη σημασία για τη Βυτίνα. Είναι η πρώτη φορά, που πρόεδρος επλέγεται Βυτίνιος. Ο νέος πρόεδρος είχε δια τελέσει προ οκταετίας και πρόεδρος του συλλόγου των απανταχού Βυτίνιων, ενώ στο προηγούμενο Δ.Σ της Παγγορτυνιακής Ένωσης κατείχε τη θέση του αντιπροέδρου. Επομένως διαθέτει την εμπειρία ώστε να πετύχει στη νέα θέση. Στη θέση επίσης του ταμία επανέξελέγη η Τασούλα Κοκκαλιάρη, η οποία είχε επιτυχημένη θητεία στην ίδια θέση και στο προηγούμενο Δ.Σ της ένωσης. Εμείς θα ευχηθούμε στους δύο Βυτίνιους αλλά ιδιαίτερα στον πρόεδρο να έχουν επιτυχημένη θητεία, διότι τη σπιγμή αυτή, που τόσα γίνονται, η Γορτυνία θέλει μια οργανωμένη και δραστήρια ένωση.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΙΛΟΠΡΟΟΔΩΝ

Ο σύλλογος συνέχισε τις εργασίες διαμόρφωσης και πλακόστρωσης του προσαύλιου του Ι.Ν του γενεθλίου της Παναγίας, όπως επίσης τη συντήρηση και αναπαλαίωση του εξωτερικού του ναού με προσφορές φιλόθρησκων συμπατριωτών. Θα συνεχίσει και με άλλα εξωραϊστικά έργα, εφόσον το επιτρέψουν τα οικονομικά του, ενώ στο πρόγραμμά του είναι και η συντήρηση όσων έργων έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα. Δημοσιεύουμε τις εισφορές όλων όσων ευαισθητοποιούνται για το συντελούμενο έργο του συνδέσμου, τους οποίους ο σύνδεσμος ευχαριστεί θερμά.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΦΙΛΟΠΡΟΟΔΩΝ

2.000 € Επαμεινώνδας Π. Πανταζόπουλος

500 € Θεόδωρος Επ. Πανταζόπουλος

300 € Θέμις Επ. Πανταζόπουλος

250 € Γεώργιος Κ. Ματθαίου

200 € Αναστάσιος Βούτσελας

150 € Σμαραγδή Κανδαλέπα, Αικατερίνη Δημ. Πανταζόπουλου

100 € Χρήστος Ξενογαλάς, Γεώργιος Π. Παπασταθόπουλος Ιωάννης Παπακωνσταντίνου,

Ανδρέας Αρβανίτης, Κατίνα Γιαννακοπούλου,

Γεώργιος Κ. Ματθαίου, Θεόδωρος Γκούσκος

50 € Παναγιώτης Παπαδέλος, Αθανάσιος Θ.

Παπαζαφειρόπουλος, Αθανάσιος Θ. Λαμπρό-

πουλος, Σταύρος Κ. Ζαχαρόπουλος

Βλάσης Ν. Λάγιος, Χρήστος Λιαρόπουλος, Αθα-

νάσιος Ευστ. Παπαζαφειρόπουλος, Απόστολος

Τζίφας, Μάνθος Ματθαίος, Φίλιππος Κοκκαλι-

ρης, Μιλτιάδης Τζίφας, Λαμπρινή Κατσίνη, Αθα-

νασία Μέμου-Γουργουλίδου, Διονύσιος Πανα-

γιωτακόπουλος, Κωνσταντίνος Π. Τουρής

30 € Κατίνα Κουντάνη, Αθανάσιος Πουλόπου-

λος, Μαν. Καρδαράς, Κωνσταντίνα Κουτσούκου

25 € Χρήστος Τουρής

20 € Γεώργιος Παπαϊωάννου, Ιωάννης Πανα-

γιωτόπουλος, Παναγιώτης Καπογιανόπουλος,

Γεώργιος Μέμος, Γιάννης Παπαζαφειρόπουλος,

Σταυρούλα Σμέρου - Παπαϊωάννου, Χρήστος Γόντικας, Ευθύμιος Λιαρόπουλος, Χαράλαμπος

Ευθ. Λιαρόπουλος, Θάλλια Πλέσσια, Γεώργιος

Κουντάνη, Σωτήρος Κούκας, Χρήστος Τσίτσος,

Παν. Πετρόπουλος, Σπύρ. Μαυραγάνης, Φίλιπ-

πος Τασουλής, Χρήστος Γαλάνης, Σπύρος Πιτ-

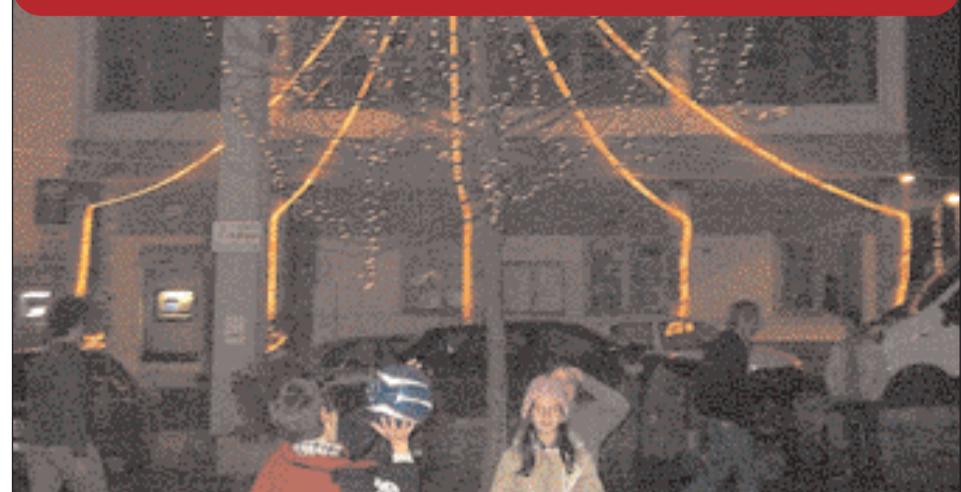
τερός

15 € Δημήτρης Λυρώντης, Γεώργιος Δημάκος

10 € Φώτης Κοκκώνης, Γρηγορία Τσέκου,

Τριαντάφυλλος Παπαναστασίου

ΒΥΤΙΝΙΩΤΙΚΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΟΥ 2009

Xριστούγεννα και εφέτος μέσα σε Βυτινώτικη ατμόσφαιρα, μέσα σε ένα περιβάλλον, που κάνει κάθε φορά την κορυφαία γιορτή της Χριστιανούντης να τη γιορτάζουμε με διαφορετικό χρώμα. Αν βρεθείς τις ημέρες αυτές στη Βυτίνα και ενώ περιμένεις να επαναληφθεί το συνηθισμένο εορταστικό πρόγραμμα, η γνωστή ιεροτελεστία, η ίδια ατμόσφαιρα, νιώθεις κάθε χρόνο κάτι να αλλάζει, κάτι να διαφοροποιείται, κάτι να είναι πρωτόγνωρο παρόλο επαναλαμβανόμενο. Μπορεί να είναι το φυσικό περιβάλλον, μπορεί η ίδια τερότητα του χαρακτήρα των κατοίκων, μπορεί η κοινωπότητη ατμόσφαιρα, που δεν ξανεί τον παραδοσιακό χαρακτήρα της. Και ενώ βλέπεις ανθρώπους για πρώτη φορά, νομίζεις ότι τους γνωρίζεις από χρόνια. Βλέπεις ακόμα αυτούς, που δεν είναι Βυτίνιοι αλλά έχουν φτιάξει σπίτια στη Βυτίνα, να νιώθουν Βυτινάιοι περισσότερο από σένα, που είσαι ντόπιος. Άλλα και μέσα στο πολύβουνο πλήθος, που συνωνιζείται στις καφετερίες, στα εστιατόρια, στα καταλύματα, που κυλοφορεί στους δρόμους ανάμεσα στη πυκνή ροή των αυτοκινήτων, ξεχωρίζεις και τις γνώριμες φιγούρες των ντόπιων, που έρχονται να περάσουν τις ημέρες αυτές στο χωριό τους και νιώθεις στο χέρι σου τη ζεστή παλάμη του χαιρετισμού. Αυτή είναι η εικόνα του χωριού τις μέρες αυτές, που το κάνει μοναδικό.

Η Βυτίνα και εφέτος από μέρες φόρεσε τα γιορτινά της. Η διακόσμηση του Δήμου στην πλατεία και τους δρόμους εντυπωσιακή και ασφορτή στο εμπορικό πνεύμα της εποχής και στη φήμη της Βυτίνας ως το πρώτο ορεινό θέρετρο της Πελοποννήσου. Όλα έτοιμα για την υποδοχή των επισκεπτών, αφού τα πάνω από είκοσι εξοδοχεία και λοιπά καταλύματα του τόπου μας ήταν κλειστά από μήνες τώρα. Το καραβάνι των αυτοκινήτων άρχισε να φτάνει από την παραμονή. Είχαν προηγηθεί μερικοί ντόπιοι ή ιδιοκτήτες σπιτιών, που τους είδαμε στα Βυτινώτικα στείκια και μας χαιρέτισαν. Η Χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα άρχισε να διαμορφώνεται όμως από την παραμονή. Σε όλους τους χώρους τζάκια αναμένα, άλλωστε το περιβάλλον της σύγχρονη τουριστικής οργάνωσης. Για μάς όμως είναι τόσο γνώριμος χώρος το τζάκι, αφού έχει συνδεθεί στενά με την παραδοσιακή διαμόρφωση του Βυτινώτικου σπιτιού. Η σύγχρονη τουριστική συμπειριφορά επιβάλλει και τη δημιουργία εορταστικής βραδιάς, ρεβεγιόν όπως λέγεται. Έτσι πολλά ένοδοχεια είχαν οργανώσει ανάλογη εκδήλωση και για

τους ενοίκους και για όσους άλλους ήθελαν να παραβρεθούν.

Η Χριστουγεννιάτικη λειτουργία ακολούθησε το πατροπαράστο έθιμο και η καμπάνα της εκκλησίας χτύπησε βαθύ χαράματα, όπως θέλει το εκκλησιαστικό τυπικό. Στη Βυτίνα δεκατείς τώρα η λειτουργία τελειώνει κάπου στις 8,30 το πρωί. Έτσι και τώρα. Το τελετουργικό εορταστικό με ιερείς και ψάλτες σε πανηγυρική ατμόσφαιρα και το εκκλησίασμα σωπήλο στην κατάμεστη εκκλησία του Αγίου Τρύφωνα, αν και πρώι. Εξάλλου η θρησκευτικότητα του Βυτιναίου είναι διαπιστωμένη από παλιά. Ντόπιοι και ένοι παρακολουθούν την ιεροτελεστία με τον επιβαλλόμενο σεβασμό. Στην έξοδο από την εκκλησία τους υποδέχεται όλους το Βυτινώτικο αγάπη, που όσο ήτης και αινίσαι ο καιρός έχει αιτήσει την ιδιαίτεροτητα του ορεινού τόπου με το μεγάλο υψόμετρο. Η «Πατερίτσα» με χωρίς χιόνι τα χειμωνιάτικα πρωινά «κατεβάζει» τον κρύο αέρα, χαρακτηριστικό του τόπου. Την εκκλησιαστική εικόνα την διαδέχεται η γιορταστική του χωριού με «εσπρέσο» ή «φραπέ» αντί κουραμπί και κονιάκ που «κέρναγαν» την ημέρα αυτή οι παραδοσιακοί καφετζήδες της Βυτίνας. Η ημέρα κυλάει ευχάριστα. Ο καιρός καλός για την εποχή. Τα παλιά Χριστουγεννιάτικα χιόνια, που οι Βυτινάιοι άνοιγαν το δρόμο με τα φυτάρια για να πάνε στην

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ Η ΒΥΤΙΝΙΩΤΙΚΗ ΒΡΑΔΥΑ

Ο Δήμαρχος Βυτίνας κ. Γιάννης Σακκελαρίου στο χαιρετισμό του.

Ο πρόεδρος του συλλόγου κ. Π. Παπαδέλος στο χαιρετισμό του.

Σκηνή από την αίθουσα.

Ένα από τα Βυτινιώτικα τραπέζια.

Πραγματοποιήθηκε το Σάββατο στις 19 Δεκεμβρίου η Βυτινιώτικη βραδύα, όπως είχε πραγμαγγελθεί στο προηγούμενο φύλλο της BYTINAΣ στο κέντρο «ΧΩΡΙΟ» στην οδό Βρανά (πάροδος της Κατεχάκη). Στην εκδήλωση προσήλθαν 120 περίπου άτομα Βυτινιάτες και φίλοι της Βυτίνας. Βέβαια ο αριθμός είναι μικρός σε σχέση με τα μέλη του συλλόγου ή τους Βυτινιάτες που ζουν στην Αθήνα. Η εποχή μας όμως, εποχή της αποξένωσης και της αδιαφορίας σε συνδυασμό με την παράχουσα οικονομική κρίση πλήττουν τέτοιους είδους εκδηλώσεις. Όμως υπάρχει η δυνατότητα προσέλευσης περισσότερων Βυτινιάτων. Ελπίζουμε ότι στη γιορτή της κοπής της πίτας δεν θα υπάρξει ανάλογη αδιαφορία.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Δήμαρχος Βυτίνας κ. Γιάννης Σακκελαρίου με τη σύζυγό του, ο πρόεδρος του πολιτιστικού συλλόγου Βυτίνας κ. Φώτης Κατσούλιας με τη σύζυγό του, ο αντιπρόεδρος και η ταμίας της Παγγορτυνιακής ένωσης κκ.

Παναγιώτης Πλέσσιας και Τασούλα Κοκκαλιάρη με τους συζύγους τους, ο προηγούμενος πρόεδρος του συλλόγου κ. Θεόδωρος Κοκκαλιάρης με τη σύζυγό του, η φίλη της Βυτίνας και του συλλόγου κ. Παναγιωτόπουλο με το σύζυγό της, η οποία κάθε χρόνο καλύπτει τα έξοδα έκδοσης του ημερολογίου του συλλόγου, η μεγάλη δωρήτρια της Βυτίνας Λίτσα Σταθοπούλου (σύζυγος του αείμνηστου Όμηρου Σταθοπούλου) με τη κόρη της Μαριλένα Ιδιοκτήτρια ξενοδοχείων.

Η προσέλευση άρχισε στις εννέα και ολοκληρώθηκε στις δέκα. Μεγάλες παρέες Βυτινιάτων και φίλων της Βυτίνας αντάλλασσαν χαιρετισμούς και η σύζητηση γυρνούσε στην καθημερινότητα και στη Βυτίνα. Το φαγητό άρχισε να σερβίρεται στις 10.30 περίπου, ενώ όλο αυτό το διάστημα χαμηλή μουσική γέμιζε την ατμόσφαιρα. Στη συνέχεια ο πρόεδρος του συλλόγου κ. Παπαδέλος σε σύντομο χαιρετισμό, αφού ευχαρίστησε τους προσελθόντες παρουσίας την προσπάθεια του συλλόγου να ενισχύσει την επικοινωνία μεταξύ των

Βυτινιάτων, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο δήμος σε συνεργασία με το σύλλογο των απανταχού Βυτινιάτων και κάλεσε και αυτός όλους τους Βυτινιάτες να παραστούν στην ημερίδα της 15ης Ιανουαρίου στην αίθουσα της παλαιάς βουλής για το Τριανταφυλλίδειο κληροδότημα.

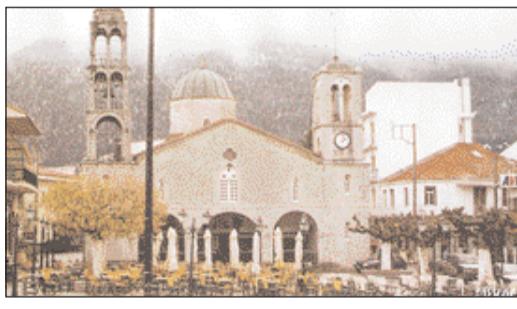
Στη συνέχεια ακολούθησε γλέντι μέχρι τις 3 το πρώιμο μέσα σε μια ζεστή και επικοινωνιακή ατμόσφαιρα. Η εκδήλωση κρίνεται αρκετά πετυχημένη και η εντύπωση όλων ήταν ότι τέτοιες εκδηλώσεις χρειάζονται για να τονώσουν το αίσθημα επικοινωνίας των συμπατριών. Βέβαια θα πρέπει να προσέρχονται περισσότεροι αλλά δυστυχώς οι λόγοι, που αναφέρθηκαν στην αρχή, πιθανόν να είναι αναστατωτικοί στην προσέλευση. Η ευχή όλων είναι ο σύλλογος να βρίσκει τη δύναμη να οργανώνει τέτοιες εκδηλώσεις και η ανταρκτική των συμπατριών να είναι το ίδιο ζεστή αλλά μεγαλύτερη. Η επόμενη συνάντηση των συμπατριών θα είναι στην κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας στις 7 Φεβρουαρίου στο ξενοδοχείο ΣΤΑΝΛΕΥ.

η στήλη του επισκεπτη

Η BYTINA ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Το καινούριο ξενοδοχείο ΣΕΛΕΝΗ 5 αστέρων με φόντο την «Πατερίτσα» προβάλλεται από τις στήλες του Voyager.

Εικόνες και φερορτάς της Βυτίνας που προβάλλονται από τα ταξιδιωτικά περιοδικά.

Στο φύλλο αυτό δεν θα προτείνουμε χώρους επισκέψεων ή διαδρομές, που μπορεί να κάνει ο επισκέπτης της Βυτίνας, αλλά να δούμε πως προβάλλεται η σύγχρονη μορφή του χωριού μας από τα μεγάλα ταξιδιωτικά περιοδικά ή τα τηλεοπτικά «πτώτ». Αφορμή παίρνουμε από ένα σχόλιο του «Βυτινάιου» στο site «Βυτινάικα», ότι συνεχώς προβάλλεται η πλατεία και το πιο «φτιασιδωμένο» κομμάτι του χωριού, ενώ δεν προβάλλεται το παραδοσιακό μέρος της Βυτίνας. Ο δημοσιογράφος όμως θα επιλέξει αυτό που του προσφέρεται περισ-

σότερο, για να υλοποιήσει το στόχο του και την ενημέρωση του επισκέπτη για άνετη παραμονή και δυνατότητα επίσκεψης αξιοθέατων. Έτσι με πολύ ενδιαφέρον (για να μην πούμε με περηφάνια) διαβάσαμε και είδαμε στα τεύχη του Δεκεμβρίου του μεγαλύτερου ίσως Ελληνικού ταξιδιωτικού περιοδικού του VOYAGER να προβάλλεται η Βυτίνα ως το πιο ενδιαφέρον μέρος της ορεινής Αρκαδίας με τίτλο «WEEKEND BYTINA» και να δίνει μια σφαιρική κατά το δυνατόν φωτογραφική εικόνα του χωριού, ενώ εντυπωσιακές είναι οι 10 προτάσεις για την καλλίτε-

ρη διαμονή και ψυχαγωγία του επισκέπτη. Παράλληλα το κείμενο του δισελίδου αφερώματος κάνει μια «τουριστική παρουσίαση» σε αυτό, που βλέπει ο επισκέπτης του Σαββατοκύριακου.

Ενδιαφέρον έχουν και τα «γυρίσματα» του ΣΚΑΪ (μπορείτε να τα δείτε στην ιστοσελίδα του συλλόγου vytina.info), τα οποία δίνουν μια ενδιαφέρουσα εικόνα της Βυτίνας, ενώ κάνουν λεπτομερή αναφορά στο πολιτιστικό επίκεντρο του χωριού, που είναι το μουσείο «λαϊκής τέχνης». Εν τω μεταξύ στα Κυριακάτικα φύλλα των Αθηναϊκών εφημερίδων όλο και

κάτι θα γράφεται για τη Βυτίνα. Χαρακτηριστικό είναι ότι εκτός από την άνετη διαμονή, που εξασφαλίζεται από τα πολυτελή ξενοδοχεία, προτείνονται επίσης α) ιππασία στη φάρμα του Κώστα του Αγγελόπουλου β) προμήθεια γαλάκτοκομικών προϊόντων και μελιού, γ) βόλτα στο «δρόμο της αγάπης», δ) ορεινές διαδρομές στο Μαίναλον, ε) επίσκεψη της βιβλιοθήκης και του λαογραφικού μουσείου, στ) επίσκεψη του χιονοδρομικού κέντρου Μαίναλου, ζ) επίσκεψη των γύρω χωριών η) εκμετάλλευση της ηρεμίας του τόπου για ξεκούραση.